

Znad Wisły

■ Rząd RP zakończył pracę nad przyszłorocznym budżetem. Szef resortu finansów Mirosław Gronicki powiedział, że podstawowe wskaźniki makroekonomiczne nie różnią się od pierwotnie zakładanych. Projekt przewiduje, że deficyt budżetowy będzie o ponad 10 miliardów niższy od tegorocznego i wyniesie 35 mld złotych. Wzrost gospodarczy ma zostać utrzymany na wysokim, 5-procentowym poziomie PKB. Bezrobocie ma wynieść 18,2 proc., a inflacja średnioroczna 3 proc. Jedyną zmianą w budżecie jest podniesienie o miliard złotych dochodów i wydatków państwa w wyniku likwidacji środków specjalnych. Planowane dochody państwa mają wynieść 174 mld złotych, a wydatki około 209 mld złotych. Projekt musi zaaprobować Sejm.

■ Marek Borowski – 20 proc. poparcia, Józef Oleksy – 15 proc., Marek Belka – 10 proc. Ta trójka polityków lewicy miałaby największe szanse w wyścigu prezydenckim. Tak wynika z Sondażu Trzech przeprowadzonego na zlecenie Radia ZET, telewizji TVN i „Gazety Wyborczej”.

■ Sejm zdecydował, że raport przygotowany przez Zbigniewa Ziobrę (PiS) stał się ostatecznym sprawozdaniem z prac komisji śledczej badającej aferę Rywina. 28 maja raport Ziobry – który był wnioskiem mniejszości dołączonym do raportu Anity Błochowiak (SLD), przyjętego przez komisję śledczą – uzyskał w Sejmie bezwzględną większość głosów. Opozycja uznała, że to ostateczne rozstrzygnięcie, natomiast SLD, że konieczne jest jeszcze jedno decydujące głosowanie. W ub. piątek marszałek Sejmu Józef Oleksy zapytał posłów, kto z nich jest zdania, że procedura nie została zakończona. Opinię taką wyraziło 169 posłów. 231 oceniło, że procedura została zakończona. 2 posłów wstrzymało się od głosu. Oleksy ogłosił, że decyzja Sejmu oznacza, iż ostatecznym sprawozdaniem z prac komisji śledczej jest raport Ziobry.

■ Przerobienie projektu ustawy o RTV poprzez usunięcie z niego słów „lub czasopisma” postawiła w śróde białostocka Prokuratura Apelacyjna Iwonie Galińskiej z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Wczoraj taki sam zarzut postawiono jej szefowej, Janinie Sokołowskiej, byłemu prawnikowi KRRiT.

■ Warszawa staje się coraz bardziej atrakcyjnym miejscem do robienia biznesu – pisze „Rzeczpospolita” powołując się na ankietę przeprowadzoną przez firmę doradczą „Cushman & Wakefield Healey & Baker”. Stolica Polski znalazła się w tym roku na 20. pozycji w rankingu 30 najatrakcyjniejszych europejskich miast, w których najlepiej robić interesy. Warszawa wyprzedziła między innymi Wiedeń, Budapeszt, Rzym i Lyon. W Warszawie są relatywnie niskie czynsze, a przy tym mieszka tu duża liczba dobrze wykształconych pracowników, a obowiązujące pensje są niższe niż w Europie Zachodniej.

■ Rada nadzorcza TVP podjęła w nocy z wtorku na środę uchwałę zawieszającą w czynnościach wiceprezesa ds. programowych Ryszarda Paclawskiego. Paclawskiemu zarzucono opóźnienia w podejmowaniu istotnych dla TVP decyzji – m.in. w sprawie wyboru dyrektora telewizyjnej Jedynki i szefa „Wiadomości” oraz brak współpracy z prezesem telewizji, Janem Dworakiem. Zawieszenie może trwać od jednego do trzech miesięcy. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W Namiocie Sztuki Kulinarnej na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie można było spożyć także smaczną i pożywną golonkę. Fot. BARBARA GLAC

»Trówała« z kulturą...

Dokończenie ze str. 1

„Trówa” towarzyszyły tradycyjnie liczne konkursy, m.in. III Cieszyński Konkurs Pieczenia Strudla. Za najlepsze dzieło kulinarne uznano w tym roku strudel autorstwa mężczyzny, Richarda Olewnika z Cz. Cieszyna.

Będą miejskie pokoiki

JABŁONKÓW (kor) – W wyniku rekonstrukcji restauracji „Ameryka” na pływalni powstaną nowe pokoje na poddaszu obiektu.

– Budynek i restauracja są własnością miasta. Doszliśmy więc do wniosku, że taniej będzie gości przenocować właśnie w „Ameryce” – powiedział „GL” burmistrz Petr Sagitarius. – Zainspirowało nas partnerskie miasto, Gogolin, gdzie także zawsze zatrzymujemy się w małych chatkach przy pływalni.

Po rekonstrukcji „Ameryka” będzie miała sześć pokoi gościnnych.

Mieszkać w zbiorniku

BOGUMIN (wak) – Zapadła ostateczna decyzja o wykorzystaniu zbiornika wody, który miasto wykupiło w ub. roku od Północnomorawskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego. W kilkupiętrowym budynku znajduje się 12 mieszkań, w których dach nad głową znajdzie 24-36 osób, a na najwyższym piętrze kawiarnia widowiskowa dla 20-25 osób. Radni zrezygnowali z pierwotnego zamiaru, który przewidywał w tym miejscu galerię i salki dla organizacji społecznych.

W tym roku powstanie szczegółowy projekt, w przyszłym zagajona zostanie rekonstrukcja i modernizacja budynku. Prace pochłonią ok. 9 mln koron.

Ciekawostki

107-latką w myjni

W łódzkiej myjni samochodowej przy ul. Milionowej często można spotkać 107-letnią Walerię Hofman. Jak mówi, bardzo lubi przejeżdżać w zakładzie. Ma kontakt z wieloma ludźmi, którzy chętnie słuchają jej opowieści o dawnych czasach.

Najstarsza łodzianka urodziła się 2 grudnia 1897 roku. Mimo sędziwego wieku nie ma większych problemów ze zdrowiem ani z pamięcią. Najbardziej lubi opowiadać o swoim dzieciństwie spędzonym na Widzewie i szkole podstawowej przy ul. Pomorskiej. Po raz pierwszy staruszka pojawiła się w myjni 5 lat temu, gdy wprowadziła się do domu wnuka.

– Na początku zabierałem babcię do myjni z konieczności. Nie miałem z kim jej zostawić w domu. Babcia polubiła to miejsce. Za każdym razem, gdy słyszy, że idziemy do pracy, bardzo się cieszy – mówi wnuczek Jere-

Drugie miejsce zajęły (ex aequo) strudle Kingi Riess i Herbaciarni MAK z Cieszyna. Trzecia nagroda powędrowała również na lewy brzeg Cieszyna, do Mirosława Popka.

W sobotę ogłoszono wyniki zorganizowanego przez Bibliotekę Miejską w Cieszynie Konkursu Jednego Wiersza. Pierwsze miejsce przyznano Darii Donocik z Cieszyna, drugie – Szymonowi Brodzie ze Skoczowa, trzecie – Stanisławowi Malinowskiemu z Cieszyna. Nagrodę specjalną za wiersz napisany gwarą oraz laur publiczności uzyskała Maria Szturc z Wisły za wiersz „Korzeniorka”.

Pomnik wdzięczności?

WARSZAWA (mro) – W Parku Ujazdowskim w centrum Warszawy prawdopodobnie stanie pomnik „Macierz – Polonii” autorstwa krakowskiego rzeźbiarza Czesława Dźwigaja. Za jego wzniesieniem opowiedziały się już Komisja Ustrawodawstwa i Praworządności oraz Komisja Emigracji i Polaków za Granicą Senatu RP.

Społeczna inicjatywa budowy pomnika zrodziła się w 2002 roku i przewidywała budowę pomnika „Emigranta Polskiego”. 5 lutego ub. roku powołano Fundację Budowy Pomnika „Emigranta Polskiego”, która zajęła się sprawami organizacyjnymi,

Plany polonistyki

OSTRAWA (mro) – Choć oficjalna inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Ostrawskim nastąpi dopiero 5 października, to już od 20 września na polonistycę zajęcia są w toku.

W nowym roku akademickim zajęcia rozpoczął m.in. prof. Jan Malicki z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, specjalizujący się w zakresie literatury polskiej okresu średniowiecza, renesansu i baroku. Kadre nauczycieli akademickich polonistyki zasilili absolwent Katedry Sławistyki, Roman Śliwka, który – być może w przyszłości poprowadzi zajęcia z dziedziny filmu polskiego – podkreśliła doc. Janina Racławska, stojąca na czele Sławistyki.

Pierwszy rok nauki na jednokierunkowych studiach magisterskich na polonistycę rozpocznie 19 studentów, natomiast na pedagogicz-

Życie w ogrodzie

OSTRAWA (mro) – „Życie w ogrodzie” – to wystawa, która od 30 września do 3 października czynna będzie na terenach wystawowych „Czarna Łąka” w Ostrawie. Espozycja przedstawi najdorodniejsze okazy wyhodowane przez członków Czeskiego Związku Działkowców.

Na wystawie będą do obejrzenia, skosztowania i powąchania najdorodniejsze owoce, warzywa. Radami, jak chronić rośliny przed szkodnikami i jak wystrzec się pospolitych problemów na działce, będą służyć fachowcy.

zbiórką publiczną funduszy oraz zmieniła nazwę monumentu na „Macierz-Polonii”. Inicjatywę poparła Komisja Emigracji i Polaków za Granicą. Zdaniem komisji, Polska, która zawdzięcza rodakom rozsianym po świecie odzyskanie niepodległości oraz wejście do struktur NATO i UE, a także odczuwa ich wielką pomoc w trudnych dla kraju momentach, winna dać publiczny wyraz wdzięczności wobec nich. Wdzięczność należy się także Polakom za granicą za ich pokoleniowe przywiązanie do narodowych tradycji kulturalnych – stwierdzono w uzasadnieniu.

Tematem spotkania – wieloreligijność

CZ. CIESZYN/CIESZYN (kor) – Na kolejną wyprawę do korzeni i historii Śląska Cieszyńskiego wyruszyło w sobotę 40 nauczycieli i studentów wydziałów pedagogicznych z obu stron Olzy, uczestników transgranicznego projektu edukacyjnego „Śląsk Cieszyński – mała ojczyzna w Europie”. Tematem spotkania była wieloreligijność naszego regionu.

Wspólnie z przewodnikiem, prezesem Macierzy Ziemi Cieszyńskiej Mariuszem Makowskim, uczestnicy projektu zwiedzili kościoły w obu Cieszynach, zawitali też do drewnianych kościółków w Gutach, Nydku i Bystrzycy.

Jak poinformowała „GL” współautorka projektu, wicedy-

rektor czeskokcieszyńskiego Polskiego Centrum Pedagogicznego Marta Kmeť, sobotnie spotkanie było drugim po wakacyjnej przerwie. 4 września tematem wyprawy była przyroda i geografia czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, a jej uczestnicy odwiedzili wspólnie z Bronisławem Ondraszkiem m.in. Hycrzwę, dolinę Łomnej i gródeckie „Belko”.

Spotkanie październikowe poświęcone będzie kulturze i tradycjom regionu, m.in. bożonarodzeniowym. Cześć edukacyjna drugiej edycji projektu zakończy się w listopadzie. W następnych tygodniach natomiast zadaniem jej uczestników będzie przygotowanie dla dzieci gry planszowej o Śląsku Cieszyńskim.

nych 11 studentów. W tym roku akademickim ostrawska polonistyka obok tradycyjnej międzynarodowej konferencji studenckiej zorganizuje w listopadzie międzynarodową konferencję paremiologiczną, czyli na temat przysłów. Wezmą w niej udział naukowcy z Polski, Słowacji, Ukrainy i RC.

Już budują

BYSTRZYCA (man) – Z trzymiesięcznym opóźnieniem ruszyła budowa przejścia podziemnego w obrębie skrzyżowania drogi międzynarodowej I/11 z drogą prowadzącą z Bystrzycy do Milikowa i Koszarzysk.

Zakłada się, że przejście, które powstanie koło stacji benzynowej „Slovnaft”, przyczyni się do zmniejszenia liczby wypadków, których na skrzyżowaniu bywa sporo. Po obu stronach przejścia powstaną chodniki, które połączą je z przystankami autobusowymi przy drodze międzynarodowej. Autobusy zatrzymywane się będą na specjalnych zatokach.

Realizacja całego przedsięwzięcia zamknie się kwotą ok. 19 mln Kč. Samorząd Bystrzycy otrzymał 14-milionową dotację z Państwowego Funduszu Infrastruktury Transportowej.

Przyjedzie gość z Afryki

TRZYNIEC (man) – Ambasador RPA w Pradze Noel N' Leboke złoży jutro wizytę w Trzynie. Gość, który studiował kiedyś w Pradze, postanowił odwiedzić Śląsk Cieszyński. W Trzynie zostanie przyjęty przez władze miasta, odwiedzi Szpital Trzyniec i filię Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek Dziennego Pobytu dla Dzieci oraz Dom Dzieci i Młodzieży.

Jutro w PTM

Podczas jutrzejszego (październikowego) spotkania członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, które odbędzie się o godz. 19.00 w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komenskigo 4, odczyt pt. „Kila – choroba zapomniana?” wygłosi gość z Cieszyna, dr Anna Paluch. (s)

Kaplan poprzez konkretne motywy przedstawione na ornatach chce dotrzeć do określonych grup społecznych. Nie ukrywa, iż odkad zaczął odprawiać nabożeństwa dla dzieci w ornacie z wielkim wizerunkiem uśmiechniętej Myszkki Miki frekwencja na mszach znacznie się poprawiła. Roberto Malva pracuje nie tylko z dziećmi ale również z trudną młodzieżą. W tym celu ksiądz zaprojektował ornat z wizerunkiem rapera.

Zwrot po stu latach

Książka pożyczona z biblioteki miejskiej w szkockim mieście Inverness w 1908 roku została jej zwrócona po 96 latach przez kolekcjonera białych kruczków, który kupił ją w Republice Południowej Afryki. 63-letni Stuart Thomson, który pochodzi z Inverness, skąd wyemigrował do RPA w 1971 roku, kupił książkę „Inverness Sketches 1901-1904” (w tłumaczeniu: szkice miasta Inverness) na pchlim targu, a

natrafił na nią przed trzema miesiącami przy okazji przeprowadzki.

Winna bawelna

Prezydent Turkmenistanu nakazał, aby sześciu ministrom i gubernatorom regionów nie wypłacać przez trzy miesiące wynagrodzeń w związku ze złymi zbiorami bawełny – podała państwowa telewizja.

Prezydent Saparmurad Nijazow zarzucił wysokiej rangi urzędnikom, że dopuścili się poważnych pomyłek w obliczeniach, a co więcej kłamał prezydentowi, zapewniając go, że „z bawełną jest wszystko dobrze”.

Bawełna jest główną uprawą w środkowoazjatyckim Turkmenistanie. Oficjalny dziennik turkmeński napisał we wtorek, że rolnicy zebrali, zaledwie 17% z 2,3 mln ton bawełny, jaka według przewidywań, miała być zebrana w tym roku. 64-letni Nijazow niepodzielnie rządzi Turkmenistanem od roku 1985.

CZY PROGRAM »7 KROKÓW« ZDA EGZAMIN? Czym skorupka za młodu...

Młodzi piją częściej i więcej niż kiedykolwiek. Zaczynają coraz młodsi; smak alkoholu znają już uczniowie najmłodszych klas szkół podstawowych. W szkołach szkolnych systematycznie popija już większość młodzieży, głównie piwo, ale także alkohol wysokoprocentowy. Z badań przeprowadzonych co jakiś czas przez Praskie Centrum Psychiatrii, Wojewódzkie i Powiatowe Stacje Sanitarne-Epidemiologiczne czy Ośrodki ds. Walki z Uzależnieniami wynika, że nadużywają alkoholu przede wszystkim chłopcy, chociaż i dziewczęta nie stronią od kielszki. Również częstotliwość spożywania trunków jest znacznie większa wśród chłopców aniżeli wśród dziewcząt, przy tym picie i jego częstotliwość wzrasta wraz z wiekiem. Młodsze dzieci częściej sięgają po piwo i wino, starsze oprócz tych napojów także po denaturatę. Ustalono również, że chłopcy piją jednorazowo większą ilość alkoholu niż dziewczęta. Mitem też jest, że po trunki sięgają dzieci z rodzin patologicznych czy niepełnych. Piją coraz częściej nastolatki wywodzące się z tzw. dobrych domów.

Co kiedy piją
Pierwszy kielszek otrzymuje dziecko zwykle z rąk własnych rodziców, czasem starszego rodzeństwa, bądź piye z rówieśnikami z tej samej klasy lub starszymi kolegami. Okazją do pierwszych kontaktów z alkoholem są częste spotkania rodzinne – imieniny, wesela, chrzciny, rocznice.

Kiedy byłem w IV klasie podstawówki, po raz pierwszy upiłem się w towarzystwie ojca. I to tak, że zwymiozowałem na dywan. Kiedy miałem 12 lat, byłem już po pierwszej kuracji psychiatrycznej alkoholowej. Wypiłem z

Jak wynika z najnowszego raportu Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) przeprowadzonego w lipcu 2004 r., w RC można się upić o wiele łatwiej i taniej niż w sąsiednich państwach.

Jak się szacuje, w 10-milionowym kraju aż 300 tys. osób jest uzależnionych od alkoholu. Przeciętnie dorosły wypija rocznie ok. 10 litrów czystego spirytusu, na co składa się 160 litrów piwa, 8 litrów alkoholu wysokoprocentowego oraz 16 litrów wina. Z badań wynika, że 16-letni mieszkańcy RC piją dwa razy więcej niż ich rówieśnicy w innych krajach, które ostatnio stały się członkami Unii Europejskiej. O tym, że alkohol nie jest obcy nawet nastolatkom, przekonali się policjanci z Nowego Jazyna, którzy podczas czerwcowej kontroli 50 lokali gastronomicznych zatrzymali 24 pijanych nieletnich. Niektórzy mieli zaledwie 12 lat.

Republika Czeska jest także jednym z nielicznych państw w Europie, gdzie nie ma żadnych ograniczeń dotyczących reklamy alkoholu w mediach. Nie jest także ograniczony czas i miejsce sprzedaży napojów alkoholowych. Obowiązuje natomiast „zerowa tolerancja” wobec alkoholu u prowadzących pojazdy.

Z danych specjalistycznych pochodzących z RC wynika, że w RC alkoholizm gości przede wszystkim przedstawicieli zawodów tzw. największego ryzyka – politykom, biznesmenom i charmanom, a także lekarzom.

częściej do młodych, którym napój ten kojarzy się ze sprawnością fizyczną, seksem, przyjaźnią... Później, kiedy mają więcej gotówki, sięgają po wódkę.

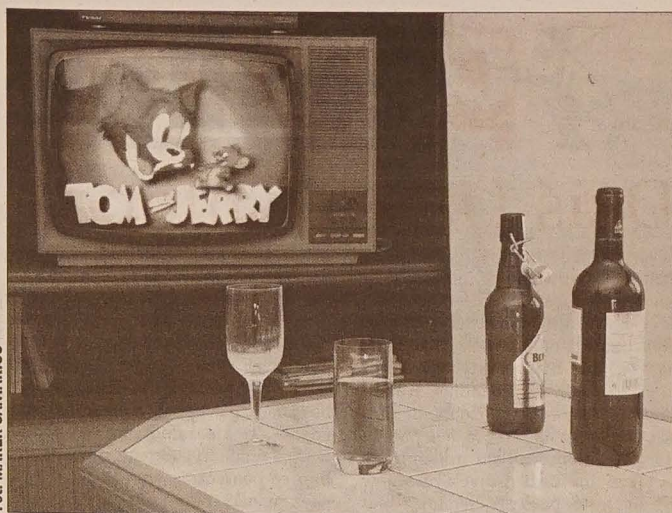
Jednym z głównych motywów eksperymentów z pićm jest także zwykła ciekawość. Alkohol otoczony jest wieloma mitami, na temat jego działania krąży dwuznaczne, a czasem fantastyczne informacje. Naturalna w wieku dorastania ciekawość pcha młodych ludzi w stronę dziwnych, nowych i czasem także zakazanych doświadczeń.

Uczniowie uczestniczący w spotkaniach z terapeutami organizowanymi przez szkoły i organizacje pozarządowe, przyznają, że kiedy piją, stają się luźniejsi, bardziej towarzyscy, odczuwają mniej lęków. Wydaje im się, że po piwie klasówka z polskiego jest łatwiejsza, a strach przed odpytaniem z matematyki mniej dolegliwy. Raczej śmiesz niż budzi obawy groźny nauczyciel, można łagodniej znieść nową piątkę czy wyrzucenie za drzwi. Piją, zwłaszcza piwo, bo są wtedy śmiały i otwarci, a także silni i odważni.

– To wcale nie jest pocieszające, że uczniowie piją głównie piwo – zauważa Karel Nešpor, ordynator szpitala w Pradze Bohnicach, w którym leczą się osoby uzależnione od narkotyków, alkoholu i gier komputerowych. – Najgorsze, że zaczynają w tak młodym wieku. Im wcześniej bowiem poznaje się jego smak, tym większe prawdopodobieństwo, że kolejnym krokiem będzie sięgnięcie po wino, następnie po alkohol. A wtedy to już coraz łatwiej... wpaść na całego. Badania medyczne dowodzą, że młodzież, która systematycznie popija od najmłodszych lat, ma szansę uzależnić się od alkoholu w ciągu kilku miesięcy. Starsi, blisko dwudziestki, uzależniają się przez 3-4 lata. Jeszcze starsi potrzebują na to czasami kilkunastu lat. Większość pacjentów, którzy mimo kuracji odwykowych nie mogą zerwać z nałogiem, to mężczyźni zaczynający pić jeszcze w dzieciństwie. Wielu przyznaje się tylko do piwa.

Lepiej zapobiegać... niż leczyć

Dzieciom i młodym ludziom brakuje wiedzy na temat działania alkoholu na organizm i psychikę człowieka. Ich informacje są nierzetelne i oparte na mitach a źródła, z których pochodzą – niewiarygodne. Brakuje atrakcyjnych i łatwo dostępnych publikacji, a rodzice niechętnie rozmawiają z dziećmi na ten temat. Dlatego bardzo ważne jest, by o tym problemie mówili ludzie kompetentni. Taki właśnie program – łączący edukację z profilaktyką – prowadzony jest od siedmiu

Fot. MAREK SANTARIUS

lat w polskich szkołach na Zaołziu.

– Program „7 kroków” powstał przed wielu laty w Polsce, do RC trafił w 1997 roku dzięki warszawskiej Fundacji ETOH. Pierwsze szkolenie prowadzili wykładowcy z Bielska-Białej, przygotowując kadrę rekrutującą się z nauczycieli uczących w szkołach z polskim językiem nauczania. Każdego roku program ten realizowany jest w kilku placówkach, w niektórych wprowadzony został na stałe. Szkolenia przechodzą odpowiednie roczniki; decyduje o tym kadra, jaka klasa w danym roku – zależy od zespołu klasowego – mówi Barbara Janas z Polskiego Centrum Pedagogicznego w Cz. Cieszynie, placówki, która ma wyłączność na jego prowadzenie.

– Program dostarcza młodzieży informacji o różnych środkach uzależniających, lecz koncentruje się przede wszystkim wokół alkoholu, ponieważ mimo istotnych zagrożeń związanych z narkotykami, właśnie alkohol i nikotyna są najbardziej popularnymi substancjami uzależniającymi i szkodzącymi młodym ludziom. Program propaguje pełną abstynencję, informuje o zagrożeniach towarzyszących spożyciu alkoholu, wskazuje możliwości unikania zagrożenia i sposoby radzenia sobie z nim. Pokazuje perspektywę zdrowego trybu życia i drogi do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających – kontynuuje B. Janas.

Program ma swoje reguły i realizowany jest formą warsztatów. Nauczyciel może go więc udoskonalać i ulepszać, bazując na pracy z uczniem z poprzednich lat. Program ten poleca jednocześnie przeszkolenie Rad Pedagogicznych oraz rodziców. Ponadto spotykamy się z uczniami na jednodniowych warsztatach w ich placówkach macierzystych. Z proponowanych tematów wymienię chociażby zajęcia pn. „Świat ludzi uzależnionych”, „Podejmuję świadome decyzje”, „Sztuka odmawiania” oraz „Jak nauczyć się mówić NIE”.

W ostatnim czasie spotkania odbyły się w PSP w Hawierzowie Błędowicach, Lutyni Dolnej, Bystrzycy, Trzyniecu i Wędrzynie. Następne odbędą się w kolejnych szkołach w miesiącach jesiennych. W ub. roku szkolnym przeszkolono w tym zakresie ponad 100 uczniów.

Nie eksperymentować

Psycholodzy twierdzą, że stosunek do alkoholu w dużej mierze zależy od rodziców i wychowania. Często, co potwierdza młodzież, im większa dyscyplina w domu, tym mocniejsza chęć odreagowania i spróbowania zakazanego owocu. Jednak nie wszyscy tak reagują, część „krótko trzymanej” młodzieży uznaje rację rodziców i nie eksperymentuje ani z alkoholem, ani z innymi używkami.

WANDA KULA

Jesienne kołędowanie

CZ. CIESZYN (kor) – Chociaż mamy jesień i do świąt Bożego Narodzenia pozostało jeszcze sporo czasu, w sobotę 25 bm. ze sceny Teatru Cieszyńskiego powiało świąteczną atmosferą. Scena Polska zagrała dla pierwszej grupy abonentów sztukę „Opowieść wigilijna” Charlesa Dickensa w reż. Józefa Czerneckiego.

Oficjalna premiera tego przedstawienia – jak zapewnił kierownik artystyczny Sceny, Bogdan Kokotek – odbędzie się dopiero 6 listopada, większość widzów zaś obejrzy je w okresie przedświątecznym.

Ze sceny zabrzmiąły koledy. Grupa dużych i małych koledników (także dzieci aktorów – Natalia Bajer, Lucja Pochroń, Kasia Stonawska i Oleńka Wania) krocząc po ulicach XIX-wiecznego Londynu śpiewała także koledy jak najbardziej polskie.

W roli Ebeneza Scrooge'a, człowieka chciwego i skałego, który kolejne święta zamierza spędzić w swoim kantorze i pogrążając się w ponurych myślach, wystąpił Ryszard Malinowski. W ducha jego zmarłego współnika, Jakuba Marley'a, wcielił się Ryszard Pochroń. To właśnie w wigilijny wieczór, w trakcie rozmowy z widmem, główny bohater zrozumie, że powinien być bardziej życzliwy wobec świata i ludzi.

Oprócz tej dwójki w przedstawieniu zagraли Barbara Szotek-Stonawska, Anna Paprzyca, Halina Pasekova, Iwona Bajer, Anna Szoltyś, Mariusz Osmelak, Janusz Kaczmarek, Paweł Niedoba, Dariusz Waraksa i Klaudiusz Szymiczek. Autorem scenografii jest Anna Franta, muzyki – Zbigniew Siwek.

Premierze towarzyszył wernisaż wystawy obrazów Sylvy Česlarowej. Można ją zwiedzać w Dużej Galerii do 14 października.

W postać głównego bohatera „Opowieści wigilijnej”, Ebeneza Scrooge'a, wcielił się Ryszard Malinowski (z lewej). Ducha jego współnika Jakuba Marley'a zagrał Ryszard Pochroń. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

reakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Duża kasa nie jest gwarantem dobrej sztuki. O prawdziwości tego stwierdzenia przekonałem się nie raz, ostatnio miałem do tego okazję nawet po trzykroć – chodziło zaś o sztukę kinematografii.

Pierwszym z tej trójki podupadłych przedsięwzięć była „Stara baśń” Jerzego Hoffmana, który odkrył któregoś z kolei dno głównego nurtu polskiej kinematografii (jakże ironicznie brzmi w tym kontekście tytuł zesłanej szopki pt. „Quo Vadis?”). Recepta na gotowanie lektur szkolnych nie zmienia się zbyt od czasów „Ogniem i mieczem”. Kilka ładnych bu-

ziek z Michałem Żebrowskim na czele, sztywne dialogi w dziewiętnastowiecznej polszczyźnie... Byłoby nudno, gdyby nie momenty komiczne – przeżabawne efekty specjalne oraz drobna zmiana w scenariuszu. Reżyser bowiem bał się stawiać Sasów w roli czarnych charakterów w przeddzień wejścia do UE, w związku z czym publiczność może się cieszyć widokiem Polan atakowanych przez... Wikingów. Ubaw po pachy.

Kolejnym fiaszkiem okazało się „Post Coitum” Jakubisa. Mizerne dialogi i suche moralizowanie zepsuło tyle, że nawet Franco Nero w jednej z głównych ról i gruba kasa nie pomogły się podnieść temu dziwnemu dziełku. Premia była fraszka, którą rozegrała żona reżysera – ta, która producentka filmu, zaskarżyła krytyków do sądu za to, że pisali negatywne recenzje i spowodowali straty

finansowe jej firmie(!!!). Ewenement na skalę światową.

Jednak dużych kwot nie trwoni się tylko w naszej kinematografii. Niedawno udało mi się w końcu obejrzeć „Pasję” Mela Gibsona. Zobaczyłem, jak można z Nowego Testamentu zrobić dwie godziny jatek bez jakiegokolwiek przekazu moralnego. Wbrew reklamom, które zapewniały, że „tak naprawdę było” (tak, jakby ktokolwiek z żyjących był w stanie stwierdzić co i jak dokładnie się wtedy działo), widziałem szkielet historii ewangelicznej oblepiony masą wysuszonych z palca, makabrycznych detali. Ktoś powiedział, że widział wiele innych, bardziej krwawych filmów, ale – za przeproszeniem – Biblia czy Koran jest przecież ciut bardziej poważnym podkładem pod scenariusz niż książki Kinga czy Crichtona. Buddyści poradzi sobie z filmowym opracowaniem swoich legend o wiele zgrabniej i w lepszym guście (polecam np. „Małego Buddę” Bertolucciego). Ostatecznie jednak obrzydła mi cała ta zabawa po artykule, w którym opisano amerykański przebieg kampanii reklamowej na „Pasję”. Na zdjęciu widzimy stopy pudełek z metalowymi gwoździem, po 5 dolarów za sztukę. Dziękuję bardzo, już wolę „Jesusa Christ Superstar” czy „Życie Briana”.

Boję się tylko tego, że Mel, zachęcony sukcesem komercyjnym „Pasji” nakręci drugą część. Już widzę ogniste plakaty z napisami „Pasja 2: Zstał do piekiel”.

Ubaw po pachy

Dziś Dzień Chłopca

Dlaczego akurat 30 wrzesień jest w Polsce Dniem Chłopca, nie udało mi się dociec. Jest to jednak jeden z „nowszych” dni wśród wielu innych jakie obchodzone są w ciągu roku, ale należy do najsympatyczniejszych obok Dni Babci, Dziadka, Kobiet, Mamy i Taty... Nie możemy, naturalnie, reagować na wszystkie te pamiętnie dni, bo oprócz tych „rodzinnych” są także dni ludzi różnych zawodów, świętych itp. Naszym błędem jednak było pominięcie Dnia Taty, który przypomnieć należało 23 czerwca. Przypominamy jednak Dzień Chłopca, bo po głowach chodzi nam na przykład żarty, jak ten:

– Dlaczego tak strasznie płaczesz, Michasiu?

– A bo tatuś nie chce mi pożyczyć kolejki, którą dostałem od niego na urodziny.

No cóż, poniektórzy twierdzą, że w gruncie rzeczy chłopaki nigdy tak naprawdę nie dorodnieją. Coś w tym

może jest, bo często mama ciągle uważa tatę za swojego chłopaka – takiego samego, jakiego poznała przed laty na dyskotekę. Zgłębienie tajemnic chłopięcej duszy jest prawie niemożliwe, trzeba więc brać ich takimi, jacy są, bez zastanawiania się. No bo jak dziewczyna zrozumieć ma kogoś, co kieszenie ma wypchane wprost niewiarygodnymi rupieciami? Bardzo poetycznie wyraził się o tym nasz wielki poeta, **Leopold Staff**, żyjący w latach 1878 – 1957:

O, bajeczna poezjo
kieszeni chłopięcej,

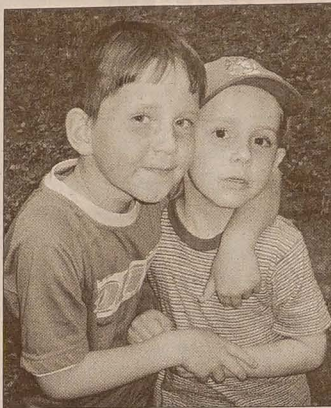
Co kryje w sobie
dziwów drogocennych więcej

Niż dno morza,
rupieci różnych skarbcze całe:

Kamyki, sznurki,
szkiełka, pióra zardzewiałe

I kredki kolorowe,
gdzie snom jeno znane

Śpią stubarwne pejzaże
nie namalowane.

FOT. JAN KUBICEK

Ale zostawmy te rozważania, a pomyślmy, jaką miłą niespodziankę przygotować kolegom w klasie, świetlicy czy drużynie harcerskiej. Przyszła, że nie mam pomysłu żadnego. Nic. Pustka w głowie. Nie wątpię jednak, że wy sobie poradzicie, a ja obiecuję, że przynajmniej przez tydzień nie będę się kłócił o byle co z Głosikiem, nie będę mu dokuczała i przypominając splotanych figli – no w ogóle: będę dla niego miła.

Najserdeczniejsze pozdrowienia wszystkim chłopakom, którzy choćby zahaczają o naszą rubrykę śle

Ludmiła

Rubrykę przygotowała:

IRENA STONAWSKA

Minikonkurs i... Książę Walii

Dzisiejszy minikonkurs wiąże się, jakże by inaczej, z przegodami chłopców. Opisywał je autor, którego imię i nazwisko trzeba podać jako rozwiązanie konkursu. Pomoże wam fragment jednej z jego powieści, opisującej życie Tomka i jego przyjaciół, a nagrodą w konkursie jest inna książka tego samego autora, opisująca dzieje dwu innych chłopców urodzonych tego samego dnia, pt. „Książę i żebrak”.

A oto fragment książki, z którego dowiecie się, jakie „skarby” przechowywał chłopak z powieści poszukiwanego dziś autora, kto odgadnie także jej tytuł może otrzymać małą premię – niespodziankę, ale nie jest to warunkiem udziału w konkursie:

... Tomek pędził w gorliwie, a ciocia Polcia wracała z pola bitwy z pantoflem w rękę i triumfem w oczach.

Energia Tomka wkrótce osłabła. Myślał o tym, jak wesoło zamierzał spędzić ten dzień, i zrobiło mu się bardzo smutno. Za chwilę chłopcy na wolnej stopie będą tędy biegać na różne wspaniałe wyprawy i posypią się żarty z Tomka, że musi pracować – sama myśl o tym paliła jak ogień! Wydobył wszystkie swe skarby i poddał je oglądzinom: szkiełka zabawek, kule do gry i różne rupiecie. W sam raz tyle, ile trzeba, by zapłacić za krótkie zastępstwo w robocie, ale na pewno za mało, aby kupić choć pół godziny prawdziwej wolności. Włożył więc do kieszeni swoje ubogie skarby i pożegnał się z myślą o przekupieniu chłopców. W tej chwili czarnej rozpacz nagle olśniło go

natchnienie. Nie mniej i nie więcej, tylko wspaniała, genialna myśl!

Wziął pędzel do ręki i z całym spokojem zabrał się do roboty. Niebawem pojawił się na widowni Ben Rogers, ten sam, którego docinków najbardziej się obawiał. Ben nadchodził w podskokach, co dowodziło, że wysoko szelma celował...

Dla kogo „Cesarz Neron” czyli rozwiązanie minikonkursu z dnia 16 września br.

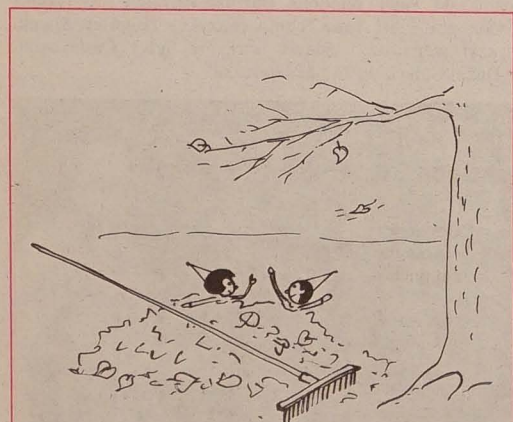
Dobrze rozwiązali krzyżówkę wszyscy ci, którym „wyszło” słowo **ROMANTYZM**. Powieść **Henryka Sienkiewicza „Quo vadis”** (Dokąd idziesz) tym razem wylosował **Maciej Ćmiel** z Milikowa. Gratulujemy i zapraszamy do dalszych konkursów także jego kolegów ze szkoły w Bystrzycy.

Dodajmy jeszcze kilka słów o jednym z najpoczytniejszych pisarzy polskich w skali całonocnej. **Henryk Sienkiewicz** żył w latach 1846 – 1916, używał także pseudonimu Litwos. Sławę jednego z największych twórców prozy zyskał jako autor powieści pisanych „ku pokrzepieniu serc” w trylogii: **Ogniem i Mieczem**, **Potop** i **Pan Wołodyjowski**. Za powieść z czasów Neronu, ukazującej losy chrześcijan w czasach imperium rzymskiego otrzymał w roku 1905 Literacką Nagrodę Nobla.

Październik chodzi po kraju, żenie ptactwo z gaju

Jutro pierwszy dzień października, miesiąca, który swą nazwę wziął z czasów, gdy uprawiano len, a jedną z czynności z jego zbiorami związaną było miedlenie łądy narzędziem złożonym z podstawy w dwóch mieczy, zwanym cierlicą. Mówi o tym przysłowie zanotowane w roku 1851: „Październik, bo październik baba z lnu cierlicą bierze”.

Inne przysłowie mówi: „Gdy październik ciepło trzyma, zwykle mroźna bywa zima”, z czym wiąże się także przysłowie – prognoza na drugi dzień października: „Jak Anioły w słońcu ciepłym chadzają, to potem w zimie mrozi się trzymają”. Dzień 2 października jest dniem Aniołów Stróżów.

– A nie mówiłam, Głosiku, że chowanie się w suchych liściach to bardzo niebezpieczna zabawa?
Rys. (o)

Czwartego października świętuje Franciszek z Asyżu, a „Na świętego Franciszka odlatuje pliszka”. O tym, że w październiku mają być zakończone roboty w polu przypomina przysłowie: „Na świętego Franciszka czego się, chłopie, w polu kręcisz?” bowiem: „Na świętego Franciszka chłop już w polu nic nie zyska”. No i wreszcie dnia 8 X – „O świętej Brygidzie babie lato przyjdzie”.

Uśmiechnij się

Zagadki o malarzach

- Dlaczego malarze podpisują swoje obrazy u dołu?
- Żeby ludzie nie wieszali ich do góry nogami.

- Dlaczego na ścianach w willi Picassa nie wisiał ani jeden jego obraz?
- Bo dla Picassa jego obrazy były za drogie.

- O czym myśli malarz malując obraz?
- Za ile go sprzedaje.

Zagadki o lekarzach

- Co robi lekarz, kiedy ma grypę?
- Kaszle, kicha i pociąga nosem.

- Dlaczego lekarze posługują się łaciną?
- Bo przyzwyczajają chorych do martwego języka.

- Czy człowiek może żyć bez ślepej kieszki?
- Człowiek może, chirurg nie.

SKARBY LITERACKIE I MUZYCZNE

Czytano, grano i śpiewano non stop

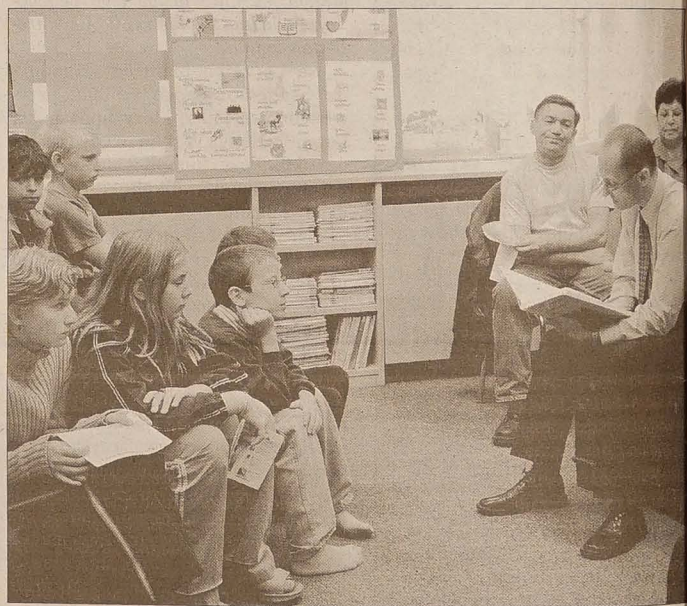
Piątkowe spotkania z literaturą i muzyką we wszystkich oddziałach biblioteki miejskiej, przebiegające w ramach „Skarbów z Cieszyńskiej Tróły”, miały wzięcie. Niebieskie baloniki, które otrzymywały dzieci wraz z pieczątką do kartnetu konkursowego, ożywiły w tym dniu ulice.

Najciekawsza okazała się prezentacja bajek i opowieści w językach różnych narodowości żyjących na Śląsku Cieszyńskim. W bibliotece przy ul. Havlička, gdzie przed południem młodzież szkolna zaznajamiała się za pośrednictwem wykładu **Jana Kubickiego** z historią i współczesnością naszego wielonarodowego regionu, po południu zebrała się przedstawicielka poszczególnych grup, by w języku ojczystym przeczytać urywek wybranego utworu literackiego. Fragment legendy o Kościelcu, Stanisławicach i Stonawie zaprezentował **Vít Slováček**. Piękna polszczyzna zabrzmiała z ust **Elżbiety Stróżyckiej**. Wsluchano się również w melodię języka słowackiego i węgierskiego (**Klára Károvi**), niemieckiego (**Edeltranda Benátzka**) i

romskiego (**Adolf Tanenberg**).

Obcojęzyczne teksty były oczywiście tłumaczone. Dużym zainteresowaniem cieszyła się bajka o Czerwonym Kapturku opowiedziana po grecku przez **Despinę Dostalową**. Dzieci, między innymi ze świetlicy niedalekiej PSP, żywo reagowały, zadawały pytania i bawiły się poznawaniem nowych wyrazów. Nie brakło naszej rodzimej gwary zaprezentowanej przez **Ewę Sikorę**, ubraną w piękny strój śląski.

Do biblioteki muzycznej przy ul. Dworcowej w godzinach przedpołudniowych przyszło około 150 dzieci, zainteresowanie przetrwało do wieczora. Organizowane grupy szkolne i pojedynczy uczestnicy muzykowania non stop nie zadowolili się biernym słuchaniem, ale przyszli zaprezentować własny program. Można było tu obejrzeć i poznać dźwięk wielu instrumentów, zagrać, zaśpiewać lub w celu zdobycia konkursowej pieczęci rozwiązać przygotowany kwiz. Najwięcej do „powiedzenia” mieli w tym roku klienci Edenu. (bag)

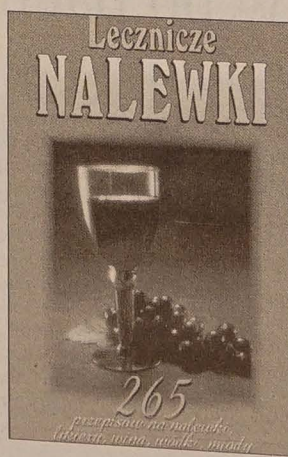
Głośne czytanie cieszy się od lat dużym zainteresowaniem najmłodszej publiczności. Oddział Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlička zaś stał się dla niejednego czytelnika prawdziwym miejscem odkrycia „skarbów” książkowych nie tylko podczas goszczenia tu „Cieszyńskiej Tróły”. Na zdjęciu: dzieci słuchają legend czytanych przez **Víta Slováčka**. Fot. BARBARA GLAČ

sięgarnia Wirtualna

MIROSLAW WINCZEWSKI

»Radiestezja dla każdego«

Wyd. „Studio Astrópsychologii”. Nie musisz chłubić się wybitnymi zdolnościami psychofizycznymi, by wyczuwać przedmioty promieniujące, rozróżniać je i określać ich lokalizację. Zaopatrzony w tę książkę i przyrząd wzmacniający, możesz teraz zostać domowym radiestetą. Zapomnisz o placeniu za specjalistyczne usługi, by stwierdzić, czy twoje otoczenie jest wolne od niekorzystnego promieniowania.

ANDRZEJ SARWA

»Lecznicze nalewki«

Wyd. „Książka i wiedza”. Książka z podtytułem „265 przepisów na nalewki, wino, wódki, miody” zawiera receptury łatwych do wykonania domowym sposobem trunków, które nie tylko mają doskonały smak, wygląd i zapach, ale także dobroczynne działanie. Uzdrowiające moce zaklęte w roślinach wykorzystuje się od dawna, sporządzając wyciągi alkoholowe, którymi miło się delektować w długie jesienne i zimowe wieczory. Byle tylko nie przesadzić z leczeniem!

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

lotka

Christina Aguilera dość mocno skrytykowała **Britney Spears**, komentując jej ślub z **Kevinem Federlinem**. 23-letnia wokalistka podobno nie mogła powstrzymać się do śmiechu, gdy usłyszała o weselu swojej estradowej rywalki. Zdaniem Aguilery, ceremonia Spears była przede wszystkim śmieszna i żenująca. – Nie spodobała mi się ta dziewczyna, robiła to w taki sposób – stwierdziła Christina. – Wiem, że **Britney** kocha **Kevin**, więc tym bardziej ten ślub dla ubogich wydaje mi się dziwny. Tymczasem pojawiły się pogłoski, jakoby małżeństwo Spears z **Kevinem Federlinem** było jedynie mistyfikacją. Przyjaciele piosenkarki twierdzą natomiast, że jej matka **Lynne** postanowiła się o to, by ślub nie był legalny, gdyż panna młoda nie chciała ostatecznie podpisać intercyzy.

Co najmniej dwa tuziny aktorów, wokalistów i artystów estrady przyszedł do warszawskiej MASKI, by złożyć życzenia urodzinowe **Michałowi Miłowiczowi**. Zanim popularny aktor i wokalista zdmuchnął świeczki na piętrowym torcie, odebrał mnóstwo powinszowań i prezentów, zaśpiewał kilka utworów ze swojej płyty, no i brawurowo wcielił się w **Elvis**a, zbierając burzę oklasków. Wśród gości znaleźli się zarówno koledzy z planu telewizyjnych „Sąsiadów”, jak i przyjaciele z piłkarskiej Reprezentacji Artystów Polskich. Na parcie bawili się **Małgorzata Lewińska**, **Olga Borys**, **Majka Jeżewska**, **Joanna Kurowska**, **Robert Janowski** z żoną, **Stefan Friedmann**, **Marek Siudym** z żoną, **Zbigniew Jędrzejewski**, **Kuba Wojewódzki**, **Maciej Dowbor** z **Joanną Koroniewską**, **Piotr Zelt** z żoną **Lilroy**, któremu towarzyszyła **Joanna Krocmańska**. Korowód gości zdawał się nie mieć końca: gdy jeden opuszczał MASKĘ, inni ustawiali się w kolejce u bramy. Specjalną gwiazdą wieczoru była **Kayah**, najmilszą niespodzianką zaś sprawiła **Michałowi** jego narzeczona, **Joanna Dowgillo**, która w kostiumie i charakterystyce **Marilyn Monroe** odśpiewała „Happy Birthday”.

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

NA NIEJ NIEKIEDY MALUCH ROZŁADOWUJE SWOJE EMOCJE

To jest moja lala

Sięgnie po nią już roczny maluch – pokaże oczko, nosek i... odłoży. Dopiero starsze dziecko nawiąże z lalą więź emocjonalną, wykorzysta niemal w każdej zabawie.

Nie tylko dla córki

To, że lalę kupuje się dziewczynce, wydaje się oczywiste. Ale co robić, gdy prosi o nią syn? Oczywiście trzeba ją kupić (zamiast niepotrzebnie wzmacniać przestarzałe stereotypy, według

których to dziewczynki powinny się bawić lalkami, a chłopcy samochodami). Wszystkie dzieci, bez względu na płeć, mają takie same potrzeby emocjonalne i w podobny sposób wyrażają uczucia. Chcą się bawić w świat, który widzą wokół siebie.

Warto Wiedzieć

POMAGA ZRZUCIĆ ZBĘDNE KILOGRAMY

Ocet jabłkowy

Ocet jabłkowy nie od dziś w medycynie ludowej cieszy się sławą; dodaje energii życiowej, młodego wyglądu i sprawności seksualnej. Wygładza skórę, pomaga zrzucić zbędne kilogramy, podobno nawet lepiej niż niejeden drogi preparat odchudzający.

Jego lecznicze właściwości docenili też laryngolodzy i alergolodzy. I jedni, i drudzy uważają, że łyżeczka octu jabłkowego, wypijana na czczo z wodą, chroni przed infekcjami górnych dróg oddechowych i alergiami. Astmatycy mogą znacznie złagodzić objawy choroby, spożywając w ten sposób ocet jabłkowy.

Natomiast, gdy już nas dopadło przeziębienie, dobrze jest zrobić sobie inhalację z octu jabłkowego. Zaś objawy kataru złagodzi parę kropel octu, umieszczonych przy nozdrzach.

Ocet jabłkowy jest szczególnie wskazany dla tych, którzy mają problemy z przemianą materii. Usuwa bowiem toksyny z organizmu, a to w efekcie sprawia, że czujemy się i wyglądamy młodo.

Dobrze jest więc raz na rok zrobić sobie 2-3-miesięczną kurację tym płynem. Wystarczy w tym celu na czczo pić szklankę ciepłej wody z łyżeczką miodu i dwiema łyżeczkami octu jabłkowego. Dzieci niech piją o połowę zmniejszoną dawkę.

A jak zrobić ocet jabłkowy?

Umyte, ale nie obrane jabłka pokroić na kawałki. Wrzucić do naczynia, najlepiej szklanego i zalać przegotowaną, osłodzoną wodą (1 łyżeczka cukru na litr wody). Woda powinna zakryć jabłka. Następnie przykryć naczynie czystym płótnem, a najlepiej gazą i odstawić w ciepłe miejsce. Po miesiącu przesączyć przez sito i przelać do butelek.

Przytulanka

Kochaną lalę może mieć dwulatek, ale nie chce się z nią także rozstać nawet kandydat do szkoły. Często wcale nie jest piękna, może być zniszczona i potargana. Niekiedy, w twoim odczuciu, przypomina koszmarek, a maluch „musi” ją mieć, bo podobają jej wszystkie dzieci na podwórku. Ale lala jest kochana i towarzyszy dziecku wszędzie – z nią zasypia, zabiera ją do przedszkola, na spacer do parku, a nawet na narty.

Towarzysz zabaw

Lala doskonale nadaje się do zabaw tematycznych. To ona jest małym dzidziusiem, gdy dziecko bawi się w dom, albo malcem z przedszkola, którego trzeba nakarmić czy wysadzić. Ona „rozumie” wszystko – w wyobraźni dziecka wypełnia polecenia, słucha, co się do niej mówi. Nie tylko potrafi zastąpić rówieśnika, ale bywa od niego lepsza – nigdy się nie sprzeciwia.

Nauczyciel...

Lalka może spełniać różne funkcje edukacyjne i wychowawcze: siedać razem z dzieckiem na nocniczku, myć ząbki... Może także być dzidziusiem, zwłaszcza gdy w domu pojawia się prawdziwe rodzeństwo.

Warto edukacyjny będzie spełniał tylko wówczas, gdy takie zabawy będą poprzedzone rozmową z dzieckiem.

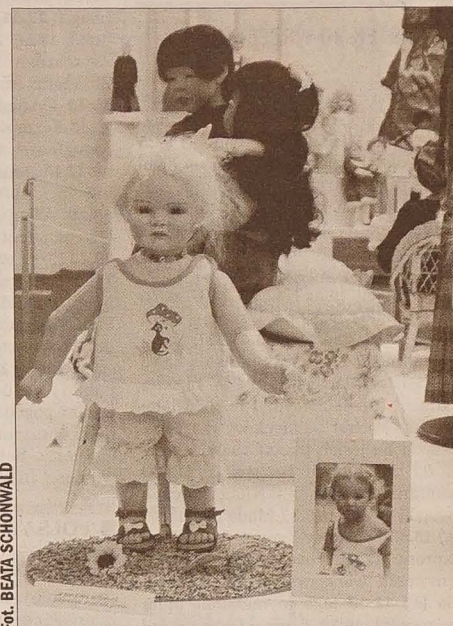
Dobrze też, gdy mama i tata czasami w nich uczestniczą.

...i terapeuta

Los lali nie jest łatwy. To na niej niekiedy maluch rozładowuje emocje, daje upust złości. Obserwując zachowanie dziecka wobec zabawki, możemy się domyślić, co dzieje się w przedszkolu (gdy np. lalki są stawiane do kąta), a co w naszej rodzinie (jeśli maluch na lalę krzyczy, to dla Ciebie sygnał ostrzegawczy).

Przeglądanie się zabawom lalkami dostarcza wielu ciekawych, często zabawnych obserwacji – to tak, jakbyś przeglądała się w krzywym zwierciadle.

MONIKA GÓRCKA-CZURYŁO

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Smaczno!

Kotlety z włoskiej kapusty

Składniki: główka włoskiej kapusty (ok. 1 kg); 10 dag startego żółtego sera; szkanek rosołu (może być z kostki); 2 cebule; 2 łyżki keczupu; jajo; 2 łyżki tartej bułki; łyżka maki; łyżka smalcu; cukier; pieprz; sól; bułka tarta do panierowania; olej do smażenia.

Przygotowanie: Umytą kapustę pokroić w drobną kostkę (bez głąba), zalać rosołem i dusić do miękkości pod przykryciem. Posiekaną cebulę zeszklić na smalcu, oprószyć makią i chwilę smażyć mieszając, po czym przełożyć do kapusty, zagotować i wystudzić. Następnie dodać jajo, bułkę tartą, keczup, ser, przyprawy i wymieszać (masa powinna być dość ściśnięta i pikantna w smaku). Formować nieduże kotlety, panierować je w

bułce i smażyć z obu stron na rumiano na dobrze rozgrzanym oleju. Podawać z sosem pomidorowym lub grzybowym.

100 g – 145 kcal

(k)

NA POCZĄTEK MOŻE COŚ Z KUCHNI...

Kosmetyczne menu

Nie musisz kupować żadnych drogich kremów i maseczek. Wystarczą produkty z twojej własnej kuchni oraz trochę czasu i chęci, żeby przygotować z nich najlepsze kosmetyki.

Jedwabiste usta. Wargi mają bardzo delikatną skórę, która łatwo pierzchnie i łuszczy się. Co zrobić, by była miękka i jedwabista? Posmaruj ją miodem. Zawiera on witaminę C i liczne minerały. Nawilży, złagodzi podrażnienia i zregeneruje skórę ust.

Odżywiona cera. Przesuszone skóra potrzebuje odżywienia i intensywnego nawilżenia. Wymieszaj więc żółtko z 2 łyżkami tłustego twarożku i łyżeczką oliwy. Dobrze wyrobioną masę nałóż na twarz, sztywno i dekolci, a po 10 minutach spłucz chłodną wodą.

Idealne paznokcie. Jeśli twoim utrapieniem są przebarwienia, łuszcząca się płytka i pozadzierane skórki przy

paznokciach, sięgnij po cytrynę. Raz w tygodniu na ok. minutę włóż końce palców w połówkę soczystego owocu.

Zdrowe końce włosów. Zamiast wciąż przycinać rozdwojone i zniszczone końcówki włosów zafunduj im odżywczą kurację. Podgrzej lekko łyżkę oliwy, a potem palcami nałóż ją na kosmyki. Schowaj je pod turbanem z ręcznika na 20 minut. Spłucz zimną wodą.

Suche stopy. Gdy pocią ci się stopy, zmieszaj pół filiżanki octu jabłkowego z ciepłą wodą (o temp. 37 st. C), a pół wlej do zimnej. Najpierw przez ok. 3 minut mocz nogi w misce z ciepłą wodą, potem na 20 sek. zanurz je w chłodnej.

Promienna twarz. Zszarzałą, zmęczoną skórę twarzy możesz rozjaśnić maseczką. Weź białko z 1 jajka, ubij na sztywną pianę, dodając sok z połówki cytryny. Delikatną masę nałóż na twarz i zostaw na ok. 10 min. Zmyj ciepłą wodą.

Gładkie dłonie. Zacerwienione i spierzchnięte dłonie wymagają interwencji. Pomoże im maślanka (albo rozcieńczony jogurt). Wlej ją do miseczki i na 15 minut zanurz w niej ręce. Wapń, sole mineralne i lecytyna wygładzą skórę.

Świeży oddech. Lubisz kuchnię orientálną lub włoską? Czosnek, którego sporo się w nich używa, jest bardzo zdrowy. Ale powoduje nieświeży oddech. Wystarczy przeżuć parę listków natki pietruszki, a brzydki zapach zniknie.

(PD)

(INT)

Ogródku i na Ziałce

Jeśli w październiku przekopimy grządki i zabezpieczymy wrażliwe rośliny (np. róże) przed mrozem, nasz ogródek będzie kolorowy i pachniał przez wiele miesięcy przyszłego roku.

Kalendarz najważniejszych prac

• Koniecznie wnies do domu kwiaty, które latem wystawiłaś na balkon lub do ogrodu.

• Uprzątnij balkon, usuń przebyte lody.

• Pelargonie, pokrzywy i inne rośliny, które nadają się do przechowywania, przenies do jasných, ale chłodnych (10-15°C) pomieszczeń. Przynajmniej pędy o połowę.

• Wrażliwe na mróz krzewy (róże, hortensje, wierzby) obsyp u nasady ziemią, aby ochronić je przed mrozem.

• Jeśli wcześniej tego nie zrobiłaś, wykop cebule i bulwy roślin nie zimujących w ogrodzie (mieczyki, begonie, tygrysówki).

• Starsze drzewa i krzewy owocowe zasil nawozami fosforowymi i potasowymi.

• Zbierz późne odmiany gruszek i jabłek.

Koniecznie zapamiętaj

Niektóre rośliny w pojemnikach (np. fuksje lub hor-

tensje) przetrwają zimę w ogródku pod warunkiem, że umieścisz je wraz z doniczką w zagłębieniu wykopanym w ziemi. Brzeg doniczki powinien znajdować się przynajmniej 10 cm poniżej poziomu gruntu. Roślinę trzeba wcześniej przyciąć i oczyścić z uschniętych liści, a po wkopaniu w ziemię przykryć suchymi liśćmi.

Z działki na stół

Najzdrowsze są owoce prosto z drzewa, a warzywa świeżo zerwane z grządki. Spróbujmy jednak tak przechować nasze zbiory z działki, by zachowały smak i cenne składniki odżywcze aż do wiosny.

Warzywa korzeniowe (marchew, pietruszkę, seler, ziemniaki) można aż do wiosny trzymać w piwnicy. Musi ona jednak spełniać pewne warunki: mieć stałą, dość niską temperaturę oraz otwór wentylacyjny lub nieduże okienko, które na zimę uszczelniamy.

Kapustę i cebulę ułożyć w skrzynkach, a inne korzeniowe w wydzielonym miejscu włożyć do czystego piasku. Zimowy czosnek spleść w warko-

cze i powiesić w suchym, przewiewnym miejscu. Kto ma ogrzewaną piwnicę, nie powinien robić warzywnych zapasów na zimę.

Posiadacze działek lub ogródków znajdujących się blisko domu mogą pory i brukselkę pozostawić na zimę w ziemi. Zebrane w styczniu czy w lutym będą jeszcze smaczniejsze, bo niska temperatura pozbawi je goryczki.

Roślina miesiąca

Nieśmiertelnik. Jest chętnie

uprawiany w przydomowych ogródkach, bo świetnie nadaje się na suche bukiety. Płatki nieśmiertelnika to właściwie suche łuski. Mało kto wie, że kwiat pochodzi z Australii. Lubi ciepłe i nasłonecznione miejsca, suchą i raczej ubogą glebę. Stosowanie nawozów jest niewskazane, gdyż powodują one wydłużanie łodygi i zmniejszenie intensywności barwy kwiatów. Nasiona wysiewa się na początku kwietnia do pojemników w domu lub do inspektu, a na stałe miejsce wysadza w połowie maja. Nieśmiertelniki kwitną przez całe lato aż do jesieni. Kwiaty, niemal we wszystkich kolorach, warto systematycznie ścinać, gdyż sprzyja to krzewieniu się roślin i kwitnieniu. Te przeznaczone na suche bukiety zrywamy, gdy paki są lekko rozchylone i nie widać jeszcze wnętrza kwiatostanu.

Telewizja

CZWARTEK 30 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata? 9.00 Misiowanki (s. anim.) 9.25 Budzik (dla dzieci) 9.55 Niesamowite przypadki Harrisa Pembletona (s.) 10.20 Moda na sukces (s.) 10.45 Chłopi Polskie lektury obowiązkowe (s.) 11.55 Książki na jesień (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 My, wy, oni (mag.) 12.50 ZUS radzi (mag.) 13.00 Kiosk przy Wspólnej 13.15 Próba sił - Sąsiedzi (s.) 13.45 Książki na jesień (mag.) 13.49 Kwadrans na kawę 14.05 Lasy Madagaskaru - W rajskim ogrodzie (pr. edukacyjny) 14.25 W labiryncie - Portret pamięciowy (s.) 14.57 Książki na jesień (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Nash Bridges (s.) 16.00 Leonardo da Vinci - Niebezpieczne związki (s. dok.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim 17.25 Plebania (s.) 18.00 Jaka to melodia? (quiz muzyczny) 18.30 Geena Davis Show (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 20.30 Głina (s.) 21.30 Sprawa dla reportera (pr. public.) 22.00 Debata (pr. public.) 22.50 Wiadomości 23.05 Wodzir (film pol.) 0.50 Biznes perspektywy (mag. ekonom.) 0.55 Wokół wielkiej sceny.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Maanam Na dobry początek (pr. rozryw.) 7.20 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.45 Mieszkaniec zegara z kuranem (s. anim.) 7.55 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe - Lekarski debiut (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 Maggie (s.) 10.50 6. Mazurka Noc Kabaretowa - K jak Kabaret (pr. rozryw.) 11.40 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 12.15 Święta wojna (s.) 13.00 Panorama 13.20 30 ton! Lista, lista - lista przebojów (mag.) 13.50 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 14.35 Gra z cieniem (teleturniej) 15.05 Burza w Kopydłowie - Trąba (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.10 8. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej Warszawa 2003 - gala finałowa 17.05 Przysłane prace (mag.) 17.15 Złoty interes (teleturniej) 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Mój Kościół (reportaż) 19.50 Lubie czytać (mag.) 20.05 Miłość, honor i posłuszeństwo (film USA) 21.35 Listy ze Wschodu (reportaż) 22.00 Panorama 22.21 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.35 30 września 1944 - Radio powstańcze „Błyskawica” 22.45 Tajemna droga (film włoski).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Pół godziny dla rodziny 8.45 Gość dnia 9.00 Świat sportów wodnych (mag.) 9.45 Powietrze - Na żywo (mag.) 10.05 Zaszczep zdrowie

WODZIREJ

Komediodramat, 104 min, Polska 1977

TVP 1, czwartek 30. 9., godz. 23.05

Reżyseria: Feliks Falk

Występują: Jerzy Stuhr, Sława Kwaśniewska, Wiktor Sadecki, Michał Tarkowski i inni.

Lutek Danielak jest pracownikiem wojewódzkiego oddziału „Estrady”. Sztyty czy siódmy w hierarchii wodzirejów-konferansjerów, prowadzi imprezy dla dzieci i rencistów. Kiedy dowiaduje się, że z okazji otwarcia hotelu „Lux” ma się odbyć wielki bal, postanawia walczyć o jego prowadzenie. Impreza może bowiem stać się przełomem w jego karierze. Lutek wie, że jest dobry w tym, co robi, ale zdaje sobie sprawę, że konkurencja jest bardzo silna. Postanawia wyeliminować rywali.

(felieton) 10.15 To jest temat (mag.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka - łączy pokolenia? (mag.) 12.35 Ekspres Gothard (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie (pr. krajoznawczy) 14.45 ZUS radzi (mag.) 15.00 Tajna misja (s.) 15.45 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 16.15 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 17.00 Magazyn historyczny 17.45 Aktualności 17.50 Poszukiwania (pr. public.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Uwaga talent 19.00 Podwodna Polska 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Kurier sportowy 21.20 Studio pogoda 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.10 Trójka tam była... 22.45 Studio pogoda 22.50 Książki z górnej półki - prezentacje (mag.) 22.55 Gwiazdy sportu - Sebastian Kawa 23.10 Krzyk wolności (film ang.) 0.45 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.50 TV Market (mag.) 7.05 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 7.35 MacGyver (s.) 8.35 Interwencja (mag.) 8.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 9.25 Misja w czasie (s.) 10.20 Bar VIP (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.25 Samo życie (s.) 12.05 Diagnoza morderstwo (s.) 13.00 Awantura o kasę (teleturniej) 13.45 Egzamin z życia (s.) 14.15 Zwariowany świat Malcolma (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Partnerki (s.) 17.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar VIP (pr. rozryw.) 21.00 Daleko od noszy (s.) 21.35 Co z tą Polską? (talk show) 22.35 Biznes Informacje (mag.) 23.00 Defekt krwi (film USA) 0.45 House Night (pr. muz.).

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej dla dzieci) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Odpływając w dal (film USA) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Białe kruki (rep.) 13.40 Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 15.00 Oczarowanie IV (s.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Przyjaciele III (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Stop (mag. dla kier.) 18.30 Kinobox 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Zapomniane światło (film czes.) 21.55 Czeskie drobnotki 22.05 Tworzenie państwa (pr. sat.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Zemsta jest słodka (film br.) 0.55 Teleshopping 0.55 Przyjaciele III (s.) 1.15 Allo! Allo! (s.) 1.50 Piękne zguby 2.15 Program dla miłośników muzyki dętej 2.50 Nasza wieś 3.10 Jak powstaje (s. dok.) 3.30 Spotkanie z Janem Burianem 3.55 Auto Moto Revue 4.20 Krumłowskie Divertimento.

■ TVC 2

5.00 Klucz 5.30 Sonet o miłości i winie 5.35 Wielki wóz 6.10 Białe kruki 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 My jesteśmy z Finlandii (pr. eduk.) 8.45 Ptaki wodne (s. dok.) 8.50 Wizyta w zoo 9.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 9.35 Jak powstaje (s. dok.) 9.55 Kristova léta, damy... (dok.) 11.00 Centralny Szpital Wojskowy (dok.) 11.25 Spotrzeżenia z zagranicy (mag.) 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Ekofilm 2003: Schönbrunn (dok.) 14.00 Trzeci tato (film czes.) 15.05 Meduza (lista przeb.) 15.35 Na pływani z Borsem Jirkú (talk show) 16.00 To mnie interesuje (mag.) 16.30 Pierwsza pomoc 16.40 Telewizyjny klub osób niesłyszących (mag.) 17.10 Rodzina i szkoła (mag.) 17.30 Popularis (mag.) 18.00 Allo! Allo! (s.) 18.30 Wybitne osobistości (s. dok.) 18.55 Wiadomości w jez. migowym 19.00 Magazyn para-

olimpijski 19.25 Golf 2004 19.40 Chwała zwycięzcom 20.00 Cudowna planeta: Życie zwierząt wg Davida Attenborough (s. dok.) 20.50 Spotrzeżenia z zagranicy 20.55 Bramki, punkty, paradoksy (dok.) 21.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Między nami zwierzętami (s.) 21.50 Klub Filmowy: Moja lewa noga (film koprod.) 23.30 Blues ze Staré Pekárny (mag. muz.) 0.10 Na krawędzi (pr. dys.) 1.05 Magazyn chrześcijański 1.40 Magazyn paraolimpijski 2.05 Golf 2004 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Życie nad przepaścią (dok.) 9.25 Stanley i Iris (film USA) 11.15 To morderstwo, napisała XII (s.) 12.20 Odwet (s.) 13.15 Namiętność i nienawiść (s.) 14.05 Prawdziwa miłość (s.) 14.55 Roswell II (s.) 15.45 Zachodni wiatr (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Milagros (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Palić wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Para za milion (reality show) 21.15 Redakcja (s.) 22.25 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.00 Para za milion (reality show) 23.25 Double Bang (film USA) 1.15 Życie w mieście V (s.) 2.45 Novashopping 3.15 Obywatelskie judo 3.50 Żartownisie 4.25 Śledczy (s.).

■ PRIMA

8.00 Riptide (s.) 9.00 Kruche więzy (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.30 Prima jazda 11.20 Pocztówka z Aten 11.25 Fale pokusy 2/2 (film wł.) 13.15 St. Tropez IV (s.) 14.20 A teraz Susan (s.) 14.45 Krok za krokiem VI (s.) 15.15 Melrose Place VII (s.) 16.10 Ostry dyżur V (s.) 17.05 Obwód Wolfa I (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Pocztówka z Aten 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.10 Ciernie (talk show) 23.00 Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) 0.35 Pocztówka z Aten 0.45 Szybka wygrana 1.50 Dementi 2.35 Wielkie romanse sławnych 4.25 Sauna.

PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata? 9.05 Doktor Melchior Wyderko (s. anim.) 9.15 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.25 Jedynecka (dla dzieci) 9.55 Kropelka - przygody z wodą (s. anim.) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.45 Pan Złota Rączka 8 (s.) 11.10 Zabójcze szpony (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Lasy i ludzie (mag.) 12.45 Pustelnia parmeńska (film franc.) 14.25 W labiryncie - Pocałunek na powitanie (s.) 14.56 Książki na jesień (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy

W OBLICZU ŚMIERCI

Film sensacyjny, 129 min, Wielka Brytania 1987

TVP 1, piątek 1. 10., godz. 20.40

Reżyseria: John Glen

Występują: Timothy Dalton, Maryam d'Abo, Jeroen Krabb i inni.

W czasie ćwiczeń brytyjskich agentów specjalnych na Gibraltarze nieznaną sprawcą zabija trzech spośród nich. Jedyny ocalały, James Bond, pokonuje go wreszcie i dowiaduje się, że zabójca zostawił przy swych ofiarach „wizytówki” ze złowrogo brzmącym napisem „Śmierć szpionom”. Niebawem Bond udaje się do Bratysławy, skąd zostanie przetrzucony na Zachód generał KGB Georgij Koskow. Bond ma unieszkodliwić snajpera, który otrzymał zadanie zabicia generała. Strzelcem okazuje się piękna czeska wiolonczelista, Kara Milovy...

Express 17.00 Teleexpress 17.15 Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim 17.25 Plebania (s.) 17.55 Randka w ciemno (zabawa quizowa) 18.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Lippy & Messy (kurs j. ang.) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bulionerzy (s.) 20.40 W obliczu śmierci (film ang.) 22.55 Wiadomości 23.10 Sfora (s.) 0.15 Między miłością a nienawiścią (film USA) 1.40 Opowieść o śmierci Pabla Escobara (film dok.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Na dobry początek - Don Wasyl i Cygańskie Gwiazdy (pr. rozryw.) 7.20 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.45 Mieszkaniec zegara z kuranem (s. anim.) 7.55 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe - Awaria (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.35 Maggie (s.) 11.00 Grabowski jest dobry na wszystkim (pr. rozryw.) 11.55 Emilia Krakowska, Krzysztof Skiba - Prokop i panny (talk show) 13.00 Panorama 13.20 Taryfa ulgowa (pr. rozryw.) 13.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 14.35 Gra z cieniem (teleturniej) 15.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 15.30 Złotopolscy - Powrót Zenka z Europy (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy - Panna z dobrego domu (s.) 16.45 Europa da się lubić... (talk show) 17.45 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Niewiarygodna podróż w głąb ludzkiego umysłu (film dok.) 20.10 Monika Gruszczyńska, Zdzisław Wardęjn, Karolina Muszałak, Leszek Mazan - Śpiewające fortepiany (teleturniej) 21.05 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.21 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.35 1 października 1944 Radio powstańcze „Błyskawica” 22.45 Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muz.) 23.20 Piekło Teresy Stamper (film USA) 0.50 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla Was 6.30 Transmisja mszy świętej 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Skorpion (film dok.) 9.45 Randka na dzikim wyspiaku - Beata i śmieci (mag.) 10.05 Stop jaskrze (pr. medyczny) 10.15 To jest temat (mag.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 6. Wielki Turniej Tenorów 12.35 Filmówka (s. dok.) 13.00 Chaos Stacja PRL (per. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 Tajna misja (s.) 15.45 Odcienie sukcesu (pr. rozryw.) 16.15 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 17.00 Megazynek (mag. komputer.) 17.45 Aktualności 17.50 Drobne sprawy (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Spotkanie w Pirenejach 19.00 Jurgowskie gniazdo 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Kurier sportowy 21.20 Studio pogoda 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.10 Ludzie i sprawy (mag.) 22.45 Studio pogoda 22.50 Książki z górnej półki - prezentacje (mag.) 22.55 To jest temat (mag.) 23.10 Jeden dzień z życia bezdomnego chłopca w Moskwie Szerokie tory (reportaż) 23.35 Czarna seria - Wybuch w Rotundzie (felieton) 0.00 Zaginiona (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.50 TV Market (mag.) 7.05 Zwariowany świat Malcolma (s.) 7.35 MacGyver (s.) 8.35 Interwencja (mag.) 8.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 9.25 Partnerki (s.) 10.20 Bar VIP (pr. rozryw.) 11.15 Benny Hill (pr. rozryw.) 11.25 Samo życie (s.) 12.05 Diagnoza morderstwo (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Domowa kawiaranka (mag.) 13.45 Egzamin z życia (s.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive - najciekawsze historie świata 17.00 Misja w czasie (s.) 17.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Awantura o kasę (teleturniej) 20.00 Bar VIP (pr. rozryw.) 21.00 Świat według Kiepskich (s.) 21.35 Kłamca (gra psychologiczna) 22.35 Biznes Informacje (mag. ekonom.) 23.00 Puls biznes i giełda (mag. ekonom.) 23.20 Z archiwum X (s.) 0.20 21 najpiękniejszych z pięknych (film erot.) 2.00 Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 8.50 Śpiewanki 9.00 Moja maskotka (mag.) 9.30 Gdzie się podziała ta stara piosenka? 10.00 Wiadomości 10.05 Ptaszek (film br.) 11.35 Auto Moto Revue 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Cyrk Humberto 15.05 Nasza wieś 15.25 Program miłośników muzyki dętej 16.00 Wiadomości 16.05 Safari (s.) 16.30 Niefotunna czarownica III (s.) 17.00 Cennie zechciecie? (mag.) 17.15 Śladar (mag. podr.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nowa wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Powrót Arabeli (s.) 20.35 Gdzie się podziała siódma kompania? (film fr.) 22.05 Wszystkie względne jest (s.) 22.30 Wydarzenia komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.30 Para za parą (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Porwanie (film USA) 1.30 Telemotom 3.40 Para za parą 4.15 Europa dziś 4.40 Rytuał liturgiczny z chórem Schola.

■ TVC 2

5.00 Dopiero 15 lat 6.10 Białe kruki 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Blues ze Staré Pekárny (pr. muz.) 9.15 Popularis (mag.) 9.45 Skarby świata (s. dok.) 10.00 Blok kursów językowych 11.00 Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) 11.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Cudowna planeta: Życie ssaków wg Davida Attenborough (s. dok.) 13.55 Śpiewanki 14.00 Świąteczka z mokradła (bajka) 15.00 Labirynt (dla dzieci) 15.30 Na chodniku (dok.) 15.55 Poprask (mag. muz.) 16.20 Między nami zwierzętami (s. dok.) 16.30 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.55 Dukla - krew i mit 1/2 (dok.) 17.55 Wędrująca kamera (s. dok.) 18.55 Wiadomości w jez. migowym 19.00 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Euronews 20.00 Wyznawca anioła pawia (dok.) 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 Maj czyli Jak powstał musical (dok.) 22.25 Wierzę, wątpię, szukam 22.45 Miłosierne lato (film czes.) 0.25 Doskonały czar drzeworytu 1.05 Wybitne osobistości (s. dok.) 1.35 Magazyn Ligi Mistrzów 2.10 Wydarzenia, komentarze 2.45 Jubileusz nowożytności 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Monarcha - Motyl Podróżnik (dok.) 9.25 Profesor (film fr.) 11.05 Nowakowie (s.) 11.30 To morderstwo, napisała XII (s.) 12.30 Odwet (s.) 13.20 Namiętność i nienawiść (s.) 14.10 Prawdziwa miłość (s.) 15.00 Roswell II (s.) 15.50 Zachodni wiatr (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Milagros (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Palić wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 1 przeciw 100 (teleturniej) 20.55 Do-re-mi 21.55 Koziołek Boeing 747 (film USA) 0.35 Puszek (erot. talk show) 1.15 Piękność z plakatu (film USA) 2.40 Novashopping 3.15 Dobrze Bydło 4.00 Śledczy (s.).

■ PRIMA

8.00 Riptide (s.) 9.00 Kruche więzy (s.) 10.05 Wspaniali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.30 Pocztówka z Aten 11.40 Powrót cybernetu (film USA) 13.25 St. Tropez IV (s.) 14.35 Krok za krokiem VI (s.) 15.05 Melrose Place VII (s.) 16.05 Ostry dyżur V (s.) 17.05 Obwód Wolfa I (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Gwiazdy dla Kropli Nadziei (pr. roz.) 21.20 Kinobazar (pr. roz.) 22.25 Złamana strzała (film USA) 0.30 Szybka wygrana 1.40 Receptariusz prima pomysłów 2.35 Wielkie romanse sławnych 4.25 Sauna.

Chronika Rodzinna

Odszedł od nas, lecz w naszych myślach i sercach żyje nadal.

Dzisiaj przypominamy sobie 9. rocznicę zgonu naszego Drogiego

śp. BRUNO WASZKA

emerytowanego dyrektora szkoły w Olbrachcicach. Z miłością i szacunkiem wspominają żona oraz syn z rodziną.

AD-114

Dnia 29. 9. 2004 przypomniał sobie 4. rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża i Ojca

śp. inż. TADEUSZA SZYNDERA

O chwile wspomnień proszą żona z synami oraz najbliższa rodzina.

GL-422

Dzisiaj 30 września 2004 mija 50. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. ANTONIEGO JADAMIKA

Zaś dnia 24 lutego 2004 upłynęło 8 lat od śmierci Jego Żony

śp. MARII JADAMIKOWEJ

Z żalem w sercu wspominają najbliżsi.

RK-166

Lata mijają...
Smuga cienia rozdziela nas
Bolesć w sercu pozostaje
Nie uśmierzył jej czas.

Dnia 29. 9. 2004 minęła 20. rocznica, kiedy nas bez słowa pożegnania opuściła na zawsze nasza Najdroższa

śp. DANKA ŻYŁA

z domu Staszowska. Wspominają najbliżsi.

AD-112

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Z podniesionym czołem (30, 1, godz. 17.00, 20.00), Ocean ognia (30, 1, godz. 19.00), Reflex: Shrek 2 (30, 1, godz. 15.30), Horem pędem* (30, 1, godz. 17.45, 20.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** Non plus ultra (30, 1, godz. 17.30), Jak przegryść 10 milionów II (30, 1, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCE:** UKF Ostrawa 107.3 m i Trzyniec 105.3 m, po-pt: 18.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Hawlicka zaprasza 7. 10. na pogadanki z ilustratorem książek dla dzieci Adolfe Dudkiem.

▲ zaprasza 8. 10. o godz. 19.00 na spotkanie ps. Cieszyńskich miłośników muzyki pt. „Noc pełna muzyki” (pogodzenie wiadomości, konkursy).

CIESZYN DOLNA - zarząd MK PZKO nawiadamia, że występ zespołu teatralnego w Wędrzyni, zaplanowany na 3. 10., został odwołany z powodu choroby aktorki.

KARWINA NOWE MIASTO - zaprasza 2. 10. o godz. 16.00 do klubu, gdzie spotykamy się z okazji smażenia placków ziemniaczanych. Program wypełni kapela ludowa p. J. Ługša.

SUCHA GÓRNA - MK PZKO zaprasza 2. 10. o godz. 16.00 do sali Domu Robotniczego na „wykopki”. Program: występ dzieci szkoły i przedstawienie z okazji 100. rocznicy powstania „Olszycowice”.

TRZYNIEC ŁYŻBICE WIEŚ - MK PZKO zaprasza 2. 10. o godz. 11.00 na spotkanie z członkami i sympatykami klubu. Program: występy dzieci szkoły i przedstawienie z okazji 100. rocznicy powstania „Olszycowice”.

MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO zaprasza 2. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na spotkanie z komedią. Wystąpi Teatr Cieszyński ze spektaklem „Proszę, żeby mi dziecko”. Przedstawienie współfinansuje gmina Milików.

WĘDRZYŃA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie we wtorek 5. 10. o godz. 15.00 do Czytelni.

PROTOWICE - MK PZKO zaprasza 2. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Protowicach 1 na „strykówkę”.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 30. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na pożegnanie lata 2. 10. o godz. 15.00 do świetlicy MK PZKO w Orłowej Zimnym Dole.

PTTS „BS” - zaprasza 5. 10. na wotkową wycieczkę Łomna - Kościółki - Megonky. Odjazd o godz. 7.25 z Cz. Cieszyna do Boconowic. Info.: 558 352 390.

▲ zaprasza 2. 10. na wędrowną po Cierlicku. Zbiórka na przystanku autobus. Cierlicko Centrum o godz. 9.00. Odjazd autobus. - kierunek Ostrawa z Trzynieca o godz. 8.15, z Cz. Cieszyna 8.35. Po zwiedzaniu ciekawostek centrum przewidziany przejazd na Kościelec (kościół, Żwirkowski, Muzeum Z i W).

UWAGA SENIORZY HPC - jesienne spotkanie Kręgu Seniora „Zaolzie” odbędzie się 7. 10. o godz. 12.00 w domu PZKO w Karwinie Raju. Zgłaszać się do 3. 10. u dh. Jana Nieciaga, tel. 596 340 432 lub dh. Stefani Piszczek, tel. 596 422 222.

Co za Olzą

CIESZYN, KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46: do 18. 10. wystawa Bronisława Firli „ILU-ZJE POD-RÓŻE WART-OŚCI”. Otwarte po, wt, cz, pt: 7-18, so: 9-15.

▲ do 12. 11. wystawa „Złota księstwa cieszyńskiego. Tajemnice warsztatu genealoga i heraldyka”. Otwarte po-śr, pt: 8-15.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 14. 10. wystawa Sylvy Česlarowej „Vesmír tvoří”.

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwinia Frysztat: do 7. 11. wystawa obrazów Jana Kanyzy. Otwarte wt-nie: 9-18.

BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, rynek Masaryka: do 20. 10. wystawa Władysława Kubienia „Reminiscence”. Wystawę można zwiedzać w godz. otwarcia biblioteki.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, Karwinia: do 8. 10. wystawa fotografii Štefana Špica „Hawiyrnia”. Otwarte po-pt: 10-16.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 31. 12. wystawa „Nauczyciele, patrioci, historycy...”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwinia:** do 22. 10. wystawa Ursuli Merker „Jdu sklu pod kůži”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 31. 10. wystawa „Guziki i perełki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOĆCIKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkle”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** do 31. 10. wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rol-

nictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **ORŁOWA MIASTO, Stary rynek 74:** do 17. 1. 2005 wystawa obrazów ze zbiorów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Otwarte: wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** do 27. 2. 2005 wystawa „Od gęsiego pióra do PC”, do 31. 12. wystawa „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwinia Frysztat:** do 10. 10. wystawa „Z historii wydobycia węgla w Karwinie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Oferty

SPRZEDAM ŁADNE DOMOWE ZIEMNIANKI, także i do skarmienia, tel.: 723 343 147, po 19 godz.: 558 734 528 Czeski Cieszyn. GL-411

Domy rodzinne
1. Dom czynszowy w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 3 piętra. Cena do uzgodnienia.
2. Dom dwugeneracyjny w Mostach koło Cz. Cieszyna, podpiwniczony, poddasze, sieci inżynierskie, koloaudacja r. 1993, utrzymywany ogródzony ogród, garaż. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena do uzgodnienia.
3. Dom rodzinny w Ligocie Kameralnej, piękna okolica, 10 lat po koloaudacji, 5+1 (2x łazienka), parcela 8 a, sieci inżynierskie. Cena do uzgodnienia - 2,5 mil Kc, możliwość zniżki.

Garaże - sprzedaż
Garaż w Trzyniecu (Borek). Cena do negocjacji - 95 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (U Mlékárny). Cena 130 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (ul. Nová Tovární). Cena 95 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (ul. Úvoz) z parcelą (cca 854 m²), odpowiednie do budowy domu rodzinnego, sieć inżynierska. Cena do uzgodnienia - 350 tys. Kc, możliwość zniżki!

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Blíže info. w BN.

Cena do uzgodnienia.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanislavice, Zuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica, Wędrzyňa 3x1800 m², gaz, woda, elektr. na miejscu).

Mieszkania
1. Wymiana mieszkania (OKD) 2+1 w Hawierzowie Szumbaru (I. Etap) z przerbkami za mniejsze mieszkanie w Cz. Cieszynie.
2. Oferujemy mieszkanie spóldzielcze 3+1 w Cz. Cieszynie przy ul. Hrabínskiej. Cena 430 tys. Kc.

3. Oferujemy mieszkanie 3+1 w Cz. Cieszynie Sibicy, ul. Kysucka. Cena do negocjacji - 350 tys. Kc.

4. Oferujemy mieszkanie do wynajęcia 2+1 w centrum Cz. Cieszyna. Cena do uzgodnienia.

5. Oferujemy mieszkanie 2+1 w Cz. Cieszynie przy ul. Slezskiej. Cena do uzgodnienia.

6. Oferujemy mieszkanie 2+1 w Cz. Cieszynie przy ul. Slezskiej. Cena 380 tys. Kc.

7. Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkanie spóldzielcze 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy). Czekamy na oferty.

Jan Czernek
Stefáníkova 21
737 01 Český Lésín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

FESTIWAL CHÓRÓW KOŚCIELNYCH PO RAZ DRUGI

O Maryi śpiewajaco

OLBRACHCICE (sch) - Kościelne zespoły śpiewacze spotkały się w niedzielę w miejscowym kościele parafialnym na II Festiwalu Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego.

Imprezę otworzył modlitwą probošzcz Mirosław Kazimierz, zaś oficjalnej inauguracji Festiwalu dokonał jego pomysłodawca i główny organizator Władysław Stec słowami: - Kto w kościele śpiewa, jakby się dwa razy modlił. Wkrótce po tym olbrachcicka świątynia zamieniła się w prawdziwą salę koncertową. Na stopniach przed stołem ofiarnym stanęli śpiewacy hawierzowskiego chóru mieszanego „Chorus Annensis” i kameralnego zespołu śpiewaczego „Cantate” (dyr. Vítěslav Soukup), polsko-czeskiego chóru kościelnego z Karwiny Fryszta-

tu (dyr. Jadwiga Karolczyk), jabłonkowskich chórów mieszanych - polskiego (dyr. s. Maria Judyta) i czeskiego (dyr. Alžběta Kawulokowa) oraz Chóru Mieszanego „Lutnia” (dyr. Maria Gruchel), gościa festiwalu z Cieszyna ze wspianą solistką Grzyzną Heller.

Tegoroczna edycja Festiwalu została poświęcona osobie Maryi. Nieprzypadkowo zabrzmiało więc „Ave Maria” aż pięciu różnych autorów, a ponadto „Bogarodzico” Antoniego Chlondowskiego, średniowieczna „Gaude Mater Polonia” i in. Wśród festiwalowych słuchaczy znalazły się również polskie siostry misjonarki ze Zgromadzenia Ducha Św., które właśnie w tym dniu odwiedziły miejscową parafię.

TRZECI KRAŻEK SZKOŁY MUZYCZNEJ

Na dobry nastrój

ORŁOWA (sch) - Podstawowa Szkoła Artystyczna w Orłowej wydała trzecią płytę kompaktową z utworami w wykonaniu najbardziej uzdolnionych uczniów i absolwentów. Jej chrzest i promocja odbędzie się jutro w szkole. Roli matki chrzestnej podejmie się wiechetman województwa morawsko-śląskiego, Jaroslava Wenigerowa. Płyta nosi tytuł „Na dobry nastrój III” (Pro dobrou náladu III) i jest kontynuacją wydanych wcześniej przez PSA dwóch krążków CD o tej samej nazwie „Na dobry nastrój I” z utworami szkolnego „Sektetu Słonecznego” nauczycielki Alicji Pali oraz „Na

dobry nastrój II” z piosenkami dwu chórów szkolnych, utalentowanych solistów i ponownie „Sektetu”.

Na trzeciej płycie znalazły się przede wszystkim nagrania pianistów oraz zespołów kameralnych, są też flety, skrzypce, keyboardy... W sumie 22 pozycje przygotowane przez 9 nauczycielek orłowskiej szkoły muzycznej, w tym trzy Polki - Aniełę Mulkę (4 utwory na fortepian) Helenę Tlołkę (2 utwory na keyboard) i Alicję Palę (5 utworów w wykonaniu zespołów kameralnych i 1 solo na flet).

Płyta „Na dobry nastrój III” ukazała się w nakładzie 500 sztuk.

Winobranie w uzdrowisku

KARWINA (sch) - Niekoniecznie trzeba opuszczać Zaolzie i wyjeżdżać na południe Moraw, by uczestniczyć w winobranii. Własne „Zdrojowe winobranie” urządził jutro po południu (w godz. 14 - 19) Sanatorium Rehabilitacyjne na Granicach.

Impreza rozpocznie się od przekaza-

nia prawa winiarskiego i prawa wyszynku. Do degustacji młodego wina (popularnego zwanego burczakiem) przystąpią także kapela cymbalowa. Obejrzyć można będzie ponadto pokazy umiejętności sokolniczych, szermierki oraz gry teatralnej. Wejście jest bezpłatne.

redakcyjnej Noczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Fortyfikacje w Ropicy

Artykuł o fortyfikacjach granicznych z roku 1938, zamieszczony w „GL”, zainspirował mnie do poinformowania czytelników o sytuacji w naszej wiosce.

Częścią fortyfikacji na linii granicznej między Polską a Czechosłowacją przed drugą wojną światową były tzw. „habezse”, czyli betonowe bunkry. Nazwa pochodzi stąd, że podobne budowano na początku lat 30. w Abysynii (z czechu: Habeszu) a Czechosłowacja brała w ich budowie udział.

Na polach gospodarstwa mego ojca w Ropicy wybudowano trzy takie „habezse”. W czasie ich budowania aż do wkroczenia wojska polskiego w r. 1938 rodzice mogli na własnym polu wykonywać prace polowe tylko za okazaniem specjalnej przepustki a pomocnicy w pracach polowych, np. żniwnych, mogli na pola wchodzić tylko w towarzysztwie okaziciela tej przepustki. Latem 1938 „habezse” połączone okopami.

Po zajęciu Zaolzia stacjonowali u nas żołnierze polscy z kilku kolumn. Pomagali w pracach polowych. Wojsko

polskie zaraz zaczęło likwidować „habezse” w ten sposób, że wybijano w nich otwory na ładunek dynamitu. Przy ostrzale musieliśmy się ukryć w domu, ponieważ odłamki betonu padały na podwórze i rozbijały dachówki na zabudowaniach gospodarczych. Nie przypominam sobie, by w Ropicy przetrwał któryś do dziś.

Po wojnie ojciec użył gruzu z jednego „habezsa” do utwardzenia około 200 metrów drożdowej drogi do naszego gospodarstwa. Po dwu innych gruz pozostał na miejscu i do dziś utrudnia prace polowe.

Ojca podczas mobilizacji w 1938 r. powołano do wojska. Matka zaś, w obawie przed aresztowaniami wojennymi, „ewakuowała” mnie i braci do wujka w Drogomyślu. Tam też zaczęliśmy uczęszczać z początkiem września do szkoły. Los chciał, że w lutym 1945, kiedy front zatrzymał się na ponad dwa miesiące na nasypie kolejowym w Drogomyślu, wujek z rodziną musiał opuścić dom i przybył do nas, gdzie doczekał końca wojny.

Oton Wania

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztat (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Jágr rozmontował Witkowice

Krótko trwała euforia w obozie Stalowników Trzynieć. Podopieczni trenera Pavla Marka wprawdzie przełamali w minioną niedzielę złą passę i zanotowali premierowe zwycięstwo w tym sezonie (4:2 u siebie z Libercem), ale we wtorek trzyńczanie znów przegrali. Stałownicy w dogrywce ulegli na wyjeździe Karłowym Warom (2:3). Warto jednak podkreślić, że pojedynek stał na wysokim poziomie. Drużba porażkę w sezonie zanotowali hokeiści HC Witkowice. Ostrawianie przed własną publicznością w ČEZ Arenie nie dali rady ekipie wokół Jaromíra Jágra. Kladno w ubiegły wtorek rozmontowało pod Jaworowym Trzynieć i stosunkowo łatwą przeprawę mieli goście również z Witkowicami. Jutro Trzynieć zaprezentuje się na lodzie lidera tabeli Zlina, Witkowice zagrają u siebie z Karłowymi Warami (17.00).

■ KARLOWE WARY – TRZYNIEC 3:2 w dogr. (0:1, 1:1, 1:0 – 1:0). Bramki: Hlavačka, Kraus, Ptáček – Bonk, Peterek. Sędziował Turčan. Kary – 6:7, wykorzystane 1:1. Widzów 3050. Podopieczni trenera Pavla Marka sięgnęli na lodzie Karłowich Warów przynajmniej po jeden punkt, za remis w regulaminowym czasie gry. Trzyńczanie po zwycięstwie nad Libercem wyszli z dołka psychicznego i na zachodzie Czech zachcieli bardzo dobre spotkanie. Świetną formę łapie napastnik Ottawy Senators Radek Bonk. We wtorek był jedną z pierwszoplanowych postaci w ekipie Stalowników Trzynieć. W 8. minucie Bonk wykorzystał moment nieuwagi bramkarza Šmída i goście prowadzili 1:0. Trzyńczanie w porównaniu do początku sezonu znacznie poprawili swoje szlify obronne. Gospodarze tylko z największym trudem przebijali się pod bramkę Lakosila. W 28. minucie było już 2:0 dla gości. W przewadze liczebnej Šmída pokonał Peterek (as. Melenovský). Gospodarzom udało się błyskawicznie obniżyć i gol Hlavački (29.) był przełomowym momentem w meczu. Karlowe Wary w trzeciej tercji zwiększyły obroty, efektem czego była wyrównująca bramka z kija Krausa (po strzale z dystansu Hlavački). Inne szanse zmar-

nawali Mika, Alinč i Tomík. Trzyńczanie w tych fazach meczu grali zbyt pasywnie, co przełożyło się również na dogrywkę. Aktywni gospodarze poszli za ciosem i w 65. minucie Ptáček w przewadze liczebnej zapewnił swej drużynie dwa punkty.

– Nie utrzymaliśmy dwubramkowej zaliczki i to przesądziło całą sprawę. Mecz mógł się podobać. Było to obustronnie bardzo ładne widowisko – stwierdził trener Trzynieć Pavel Marek.

2. RUNDA PUCHARU CMZF

Sensacji nie było

■ CZ. CIESZYN – ZLIN 1:4 (0:2). Bramki: 76. Maceček – 19., 54. Činčala, 23., 70. Gomes. Sędzia: Závodný, ŽK: 3-1, Widzów 1000. Początek wtorkowego meczu należał do gospodarzy, którzy nie wykorzystali dwóch dobrych okazji w zamieszaniach podbramkowych. W pierwszej połowie lekka przewaga utrzymywała gospodarze, niemniej prawie wszystkie ataki Zlina były bardzo groźne. Po przerwie zaczęła się uwidaczniać przewaga pierwszoligowych piłkarzy Zlina. Zmęczeni gospodarze powoli zaczęli opadać z sił. Przy stanie 0:2

■ WITKOWICE – KŁADNO 1:4 (1:0, 0:2, 0:2). Bramki: 16. Irgl – 28. T. Kaberle, 31. i 45. Klimt, 50. Zajíc. Sędziował Minář. Kary – 4:6, wykorzystane 0:1. Widzów 9110. W I tercji nic jeszcze nie wróżyło klęski gospodarzy. Podopieczni trenera Svozila wprawdzie nie rozpoczęli meczu w najlepszym stylu, pozwolili bowiem gościom na opanowanie środka lodowiska, ale bramkarz Prussek trzymał zespół nad wodą. Od drugiej tercji Kladno przejęło inicjatywę. Motorem napędowym większości akcji Kladna był Jaromír Jágr. Do jego 1. formacji z Gardoniem i Frolkiem trenerzy mieli widocznie duże zaufanie. (jb)

Lokaty: 1. Zlin, 2. Sparta po 13, 3. Kladno 12, 4. Witkowice 12, 5. Trzynieć 5, 14. Pardubice 1 pkt. **Jutro:** Witkowice – K. Wary (17.00) i Zlin – Trzynieć (17.00).

Opr. JANUSZ BITTMAR

można było spokojnie zwinąć kurtynę. Nad Olzą nie powiało sensacją, ale za determinację i wolę walki gospodarze zasłużyli na oklaski. **Najważniejsze minuty:** 19. Činčala z dystansu zdobywa prowadzenie - 0:1; 23. Gomes główkuje przy tylnym słupku - 0:2; 54. po faulu Grygara na Malára rzut karny wykorzystuje Činčala - 0:3; 70. po centrze Malára główkuje Gomes w poprzeczkę, od której piłka odbija się do siatki - 0:4; 76. Maceček wykorzystuje błąd obrony i mocnym uderzeniem z dystansu strzela honorowego gola - 1:4. (man)

Srebrne Zaolzie

W sobotę 25. 9. odbył się w Rożmitalu pod Trzemeszinem (koło Przybrami) turniej piłkarski mniejszości narodowych o puchar wiceprzewodniczącego Senatu RC. Polską mniejszość narodową reprezentowały po raz trzeci z rzędu Orły Zaolzia. Niestety Orłom nie udało się obronić pierwszego miejsca z ubiegłego roku. W finale nasza ekipa przegrała 1:5 z Ukrainą. Rywal w ten sposób zrewanżował się Orłom z nawiązką za finałową porażkę z 2003 roku.

W imprezie wzięło udział 15 drużyn, podzielonych do czterech grup eliminacyjnych. Orły w swojej grupie pokonały kolejno reprezentację Senatu RC 4:0 (bramki: Bizoň 2, Miczka, Franek), Libanon 13:0 (Raszka 5, Bizoň 4, Miczka 2, Fukala 2) oraz Białoruś 2:0 (Miczka, Franek). Prawdziwym sprawdzianem dla Orłów był dopiero ćwierćfinałowy mecz przeciwko mocnym Bułgarom, którzy prowadzili od pierwszych minut dzięki nieszczyśliwej bramce samobójczej M. Kluz. Jednak w ostatnich minutach meczu ten sam zawodnik zdobył bramkę wyrównującą a następnie z jego dośrodkowania szalę zwycięstwa na stronę Orłów przechylił Andrzej Bizoň. Spotkanie, jak się później okazało, kosztowało piłkarzy sporo sił tak psychicznych, jak i fizycznych. W półfinale Orły po taktycznie rozegranym meczu pokonały drużynę Armenii 4:1 (Miczka, Raszka, Gašior, Fukala).

Finałowy mecz z Ukrainą był powtórką pojedynku z roku 2003, w którym górą były Orły. Tym razem jednak ekipa ukraińska wystąpiła w bardzo mocnym składzie i od początku dominowała na murawie, efektem czego było szybkie prowadzenie 0:2. W II połowie zabłysła jeszcze isierka nadziei, kiedy to na 13. obniżył M. Kluz, ale to było ze strony zmęczonych Orłów wszystko. Szybki i często bezpodstawnie grający rywal (brutalne faule na Franku i Rasce i w efekcie czerwona kartka dla zawodnika Ukrainy) dołączył jeszcze kolejne dwie bramki. Mecz zakończył się wynikiem 5:1 dla Ukrainy, trzecie miejsce zajęli Niemcy (pokonali Armenię), a puchar fair play zdobyła drużyna Białorusi. Nagrodę indywi-

dualną dla najlepszego snajpera turnieju otrzymał kapitan Orłów Andrzej Bizoň.

Skład Orłów: Foltyn – Raszka, Bizoň, Miczka, Fukala, Franek, Chybiciura, Gašior, M. Kluz, S. Kluz, Glac, Zolich, J. Wodecki. (J. F.)

DZIŚ REWANŻE W PUCHARZE UEFA

Ostrawa podejmuje Middlesbrough

Tylko z teoretycznymi szansami na awans przygotowują się do dzisiejszego rewanżowego meczu I rundy Pucharu UEFA piłkarze mistrza RC Banika Ostrawa. Podopieczni trenera Františka Komnáckého ulegli przed dwoma tygodniami na wyjeździe Anglikom 0:3 i aby doprowadzić na Bazalach do dogrywki, muszą w regulaminowym czasie gry strzelić trzy gole. – Nie mamy nic do stracenia i wierzę, że przed własną publicznością możemy wnieść się na wyżyny – powiedział wczoraj „GL” ofensywny pomocnik Banika Mario Lička. – Bardzo chcemy strzelić te trzy bramki, bo w dogrywce i w ewentualnych rzutach karnych wszystko może zdarzyć, ale wiem, że nie będzie łatwo – dodał Mario Lička, któremu kibicować będzie dziś na Bazalach również jego ojciec – szkoleniowiec Górnik Zabrze Werner Lička. – Mój ojciec oczywiście nie może zaprzepaścić takiego meczu. Być może czuje w powietrzu sensację. Spotkanie w Ostrawie rozpoczyna się o godzinie 20.45. Mecz nie transmituje żadna z czeskich stacji telewizyjnych. (jb)

Piłkarski weekend: Trzynieć na 14. miejscu ● Fatalny występ Karwiny

MSLF

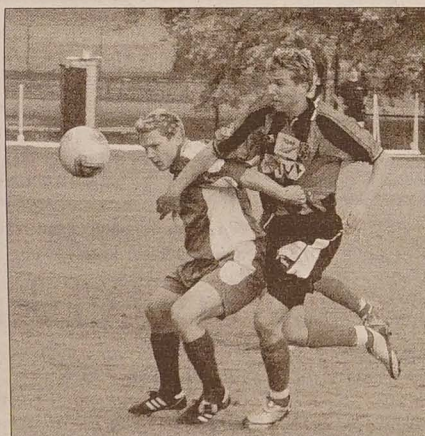
● FUTBOL TRZYNIEC – SŁOWACKO B 0:1 (0:1). Bramka: Ordoš. Sędziował Mikel. Widzów 155. Gospodarzom zabrakło armat, dlatego na własnych śmieciach oddali wszystkie punkty przeciętnemu rywalowi. Gra była na ogół wyrównana, jednakże o nieco lepsze wrażenie sprawiali przyjeźdźni. O wyniku zadecydowała sytuacja z 27. minuty, kiedy do beznadziejnej piłki doszedł Válek i po jego centrze piłka odbiła się od ręki Pawlusa. Sędzia podyktował rzut karny, który pewnie wykorzystał Ordoš – 0:1. Gospodarze ocknęli się w głębokim dołku, z którego nie potrafili się wydostać. W 54. min. bliski wyrównania był Jakus, bramkarz jednak sparował jego strzał. W ostatnich minutach spotkania, kiedy beznadziejni gospodarze rzucili się do ataku, Obal, Ordoš i Šmahaj wyprowadzili trzy szybkie kontry, po których Bruk obronił swój zespół od utraty kolejnych goli. – Ostatnie niepowodzenia niekorzystnie odbiły się na naszej psychice. Pomimo dobrych chęci nie nam nie wychodzi. Najgorsze, że nie wiemy, w jaki sposób można to zmienić – poskarżył się trzyńciecki obrońca Jiří Topiarz. (man)

Lokaty: 1. HFK Olomuniec 20, 2. Hlucyn 19, 3. Uniczów 16, 14. Trzynieć 6 pkt.

DYWIZJA E

● BANK OLBRACHCICE – SFC OPAWA B 1:1 (1:0). Bramki: Goj – Štybar. Sędziował Kříž. Widzów 80. Gospodarze nawiązali z faworyzowaną Opawą równorzędną walkę i przy odrobinię szczęścia Banik mógł fetować nawet zwycięstwo. W barwach gości zaprezentowało się kilku piłkarzy z pierwszoligowej kadry Opawy. Zwłaszcza Brazylijczyk Da Silva i Ewerson pokazali dużą klasę, czego nie można niestety powiedzieć w stosunku do niektórych olbrachcickich kibiców. Rasistowskie okrzyki pod adresem obu piłkarzy pasują bardziej do pseudokiboli Sparty czy Banika, ale jak się okazuje, incydenty takie zdarzają się już także na zaolziańskich boiskach.

Goście mieli częściej w posiadaniu piłkę, Banik stawiał się bardziej na defensywę. W 16. minucie bliski zdobycia gola był Figura, którego świetnie obsłużył Goj. Zabrakło centymetrów, podobnie jak w wypadku Šudáka, który w murowanej okazji nie trafił w światło olbrachcickiej bramki. Na prowadzenie w meczu wyszli gospodarze. W 38. minucie Goj najlepiej zorientował się w polu karnym Opawy i z dobitki (po strzale Vančy) strzelił na 1:0. Opawa nieco popołgowała, ale Banik nie potrafił tego wyko-

Dywyzyjna drużyna Olbrachcic zremisowała na własnym boisku z Opawą B. Fot. MAREK SANTARIUS

rzyszczać. Stuprocentową okazję zaprzepaścić Neumann, który z kilku kroków nie trafił głową do pustej bramki. Opawianie w drugiej odsłonie powrócili do gry kombinacyjnej i w 58. minucie w końcu rozmontowali olbrachcicką defensywę (Štybar). Szalę meczu mógł przechylić na stronę gospodarzy Stambolidis (w 71. minucie zmienił Vančę), ale w końcówce zabrakło mu zimnej krwi. (jb)

● DZIECMOROWICE – ZABRZEG 2:0 (0:0). Bramki: F. Kadlčák, Mudrik. Sędziował Kocián. Widzów 200. Podopieczni trenera Jaroslava Netolički po dobrej grze w defensywie i efektywności w polu karnym rywala sięgnęli w meczu z nieobliczalnym Zabrzegiem po komplet punktów. Losy spotkania rozstrzygnęły się w drugiej połowie. W 65. minucie rzut wolny egzekwował Matušík, a formalności dopełni Filip Kadlčák – 1:0. Goście źle ustawili w meczu celowniki i to się im wymściło. W 80. minucie bramkarz Jaček długim podaniem obsłużył Mudrika, który postawił kropkę nad i. (jb)

● JAKUBCZOWICE – ORŁOWA 2:0 (0:0). Bramki: 65. i 87. Hampel. Sędziował Straka. Widzów 150. Orłowianie w dużym stopniu ułatwili gospodarzom zadanie. Slavia pojawiła się na boisku lidera tabeli tylko z dwunastką piłkarzy. Z powodu kontuzji trener Kohút nie mógł zabrać do Jakubczowic Bystronia, Majera, Širokiego, Kopela, bramkarza Hulvě, jak również pauzującego za kartki Nesrtstę. Orłowianie wcale nie grali źle, ale z upływem czasu dochodziły im siły. W I połowie dobre sytuacje pod bramką Jakubczowic zmarnowali Smětk i

Laub. Podopieczni trenera Grussmána grali konsekwentnie, cierpliwie czekając na błąd zmęczonej orłowskiej defensywy. W 65. minucie Hampel strzelał pod poprzeczkę trafiał na 1:0. Goście zmuszeni byli zaryzykować i w 85. minucie do odkrytej orłowskiej defensywy wpadł Hampel, ustalając wynik spotkania. (jb)

● FRYDEK-MISTEK – CZ. CIESZYN 2:1 (0:0). Bramki: Černák, Martinek – L. Myšínský. Sędziował Stuchlík. Widzów 235. W pierwszej połowie przyjeźdźni rozkręcili istną pokazówkę, zabrakło tylko goli. W doskonałych sytuacjach znaleźli się Zima, L. Myšínský i Maceček, ten ostatni w 20. minucie postemplował poprzeczkę bramki gospodarzy. Po przerwie na murawie pojawiły się zupełnie inne zespoły. W 55. goście objeli prowadzenie, kiedy po rajdzie i strzale Macečka odbita piłkę ułokował w siatkę L. Myšínský. W 60. z rzutu wolnego wyrównał Černák. W 65. min. defensywa Cz. Cieszyna zafundowała sobie drzemkę. Przerwał ją Gotwald, który dośrodkował piłkę do strzelającego Martinka – 2:1. (man)

● W. LOSINY – MKF KARWINA 6:1 (2:1). Bramki: Silný 4, Opravil, samob. Bernatík – Dittrich. Widzów 240. Karwiniacy w 6. minucie zasługą Dittricha (z rzutu wolnego) objeli prowadzenie, ale to wszystko, na co było ich stać. Gospodarze rozkręcili istną pokazówkę. Fatalnie spisujących się karwińskich obrońców czterokrotnie rozmontował Silný, goście na domiar złego zaaplikowali sobie też samobójca. – Wszystkie gole straciliśmy po akcjach oskrzydlających. Tam mieliśmy największe luki – skomentował mecz grający trener Karwiny Petr Mašlej. (jb)

Lokaty: 1. Jakubczowice 21, 2. Opawa B 15, 3. Orłowa, 4. Dziecmorowice po 14, 6. Cz. Cieszyn 13, 12. Karwina 9, 15. Olbrachcice 6, 16. W. Karłowice 6 pkt.

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● W. HOSZTICE – BOGUMIN 1:0 (0:0). Bramka: Halška. Sędziował Hřná. Widzów 100. „Faja” wciąż czeka na pierwsze jesienne zwycięstwo. Nawet w ósmym meczu sezonu podopieczni trenera Václava Šterky nie sięgnęli po komplet punktów. Boguminiacy po raz kolejny przegrali różnicą jednej bramki. Katem „Fai” był napastnik Halška, który w 65. minucie nie dał szans bramkarzowi Maslákowski. (jb)

● LICHNOW – L. PIOTROWICE 3:3 (1:1). Bramki: Dědík, Čapka, Tichavský – Zoller 2, Šterka. Sędziował Rygel. Widzów 185. Minusem spotkania byli niedokładni sędziowie. Zdaniem gości Tichavský zdobył zwycięskiego gola w pozycji spalonej. **Najważniejsze minuty:** 10.

Dědík pokonuje Poláška – 1:0; 19. Šterka rzutu wolnego – 1:1; 50. Čapka wykorzystując błąd defensywy – 2:1; 79. Zoller po rajdzie indywidualnym – 2:2; 85. Tichavský (w pozycji spalonej?) – 3:2.

● DOBRA – MOSTY 0:1 (0:0). Bramka: T. Nieślaník. Sędziował Pavlas. Widzów 50. Widzowie byli świadkami przeciętnego meczu, który zakończył się szczęśliwą wygraną nowicjusza. Przy outsiderze tabeli stało szczęście, bo w 6. min. Kufa w doskonałej okazji trafił tylko w bramkarza. Ten sam zawodnik po podaniu T. Nieślanika wycelował obok. Gospodarze byłą stroną przeważającą, jednakże Fizek główkował minimalnie obok, a Pindur trafił w słupek. Cała druga część spotkania przebiegała pod dyktando gospodarzy, goście bronili się tylko z największym trudem. Zawodnicy Dobrej nie znaleźli recepty na sforsowanie bezbłędnej defensywy przeciwnika. W 89. min. złożył się na strzału Mucha i piłka wylądowała na poprzeczce, w 90. trzy punkty zapewnił gościom T. Nieślaník, który z rzutu wolnego zdobył jedynego gola – 0:1. – Dziś po prostu uśmiechnęło się do nas szczęście – skomentował wynik meczu zawodnik Mostów Roman Mucha. (man)

Lokaty: 1. Fulnek 22, 2. Frenštát 18, 3. Krnov 18, 11. Mosty 10, 14. Piotrowice 4, 1. Bogumin 3, 16. Dobra 2 pkt.

I A KLASA – GR. B

● SKRZECZOŃ – TICHA 4:1 (1:1). Bramki: 2. Macháček, 63. Glac, 79. Kvičala, 85. Chovanec – 38. Krupčík. Sędziował Prasek. Widzów 30.

● BYSTRZYCA – STONAWA 2:2 (1:2). Bramki: 37. Strokosz, 53. Pacak – 20. Šurin, 35. Bystrzyca. Sędziował Foltýnek. Widzów 90.

● PRAŽMO-RASZKOWICE – SJ RYCHWAŁ 1:2 (0:1). Bramki: 58. Jančorek – 33. i 54. Staško. Sędziował Tomeček. Widzów 120.

Lokaty: 1. Hodslawice 15, 5. Bystrzyca 11, 3. Stonawa 8, 8. Skrzeczkoń 6, 12. Rychwał 5 pkt.

I B KLASA – GR. B

Chuchelna – Pietwałd 1:1. Lokaty: 1. Pietwałd 13, 2. Hlubina 12, 3. C. Ostrawa 12 pkt.

I B KLASA – GR. C

Sedliszczce – Dąbrowa 2:1, Jabłonków – Śmiłowice 1:3, Żuków G. – FK Hawierzów 1:2, Orłowa B – Nydek 1:0, Karwina B – Sucha G. 1:1, Wędrynia – Niebory 5:1, Lutynia D. – Wierzniewice (mecz walkowerem dla gospodarzy). Lokaty: 1. Nydek 13, 2. FK Hawierzów 13, 3. Śmiłowice 12 pkt.

Opr. JANUSZ BITTMAR